

Fecske

ÁTVESZIK EZENTÚL IS A TEJET
A TERMELŐKTŐL?!

MIT ÉRDEMES TUDNI A SZELEKTÍV
HULLADÉKGYŰJTÉS RŐL

A TEJRŐL ÉS MÁS DOLGAINKRÓL

Annakidején, még az úgynevezett nagy fülű világban, távolinak, számunkra idegennek, érthetetlennek tűnt, amikor a televízió arról számolt be, hogy az elégedetlen francia, és más országbeli gazdák a parlament előtt tejjel öntözték az aszfaltot. Nem értettük miért teszik, hiszen akkori országunk vezetősége kínosan ügyelt arra, hogy a dolgok látszólag rendbe menjenek, az öngazgatási rendszer és a testvériség egység szellemében felnevelkedett dolgozóknak és a mezőgazdasági termelőknek eszébe ne jusson, hogy kövesse kizsákmányolt nyugati sorstársának a példáját.

Visszagondolva ezekre, az általam is megélt időkre, sokszor olyan érzés támad bennem, gondolom másokban is, hogy jobban és boldogabban éltünk. Nem csak, azért mert ha akartuk lehetett biztos nyugdíjig betölthető munkahelyünk a földművesek, vagy a földtulajdonosok pedig meg tudtak élni néhány holdnyi termőföld megműveléséből, vagy bérbeadásából. Ebben az időben az állam nevében ügködők még a gondolkodás terhére is igyekeztek levenni a vállunkról. Kedvező kölcsönből épültek családi házak falunkban is és mindenhol másutt, normális dolog volt kocsit, új bútort venni, nyaralni járni, de még a boltba sem kellett fejszámoló

művészként, sokszor kétségbeesetten észbe tartani a bevásárló kosárba tett mindennapi betevő értékét.

Így volt ez falunkban, Feketicsen is. Működött, havonta fizetést, évvégén többletet osztott a Mezőgazdasági birtok és az Antilop cipőgyár, a környező városkák gyáraiban is könnyű volt nyugdíjas álláshoz jutni. Akinek pedig ez nem volt elegendő az elmeheggyel vendégmunkásnak Nyugat Németországba, Svájcba, vagy bárhova ahol értékelték a jobb megélhetés reményében sok, és mindenféle munkát elvállaló idegent. Akkoriban arról is híresek voltunk, hogy a falunkban, amit még eszünkbe sem jutott Bácsfeketehegynek hívni, a parasztember földjét, a fele termésért, megművelte a kooperáció. A gazdának pedig, ha nem volt túl gazos a földje, és nem akarta megtölteni a góréját kukoricával, akkor csak annyi volt a dolga, hogy elment elszámolni a termést és a felvett járandóságát beosztva várta a következő évet. Nagy vívmányként, a szocialista öngazgatáson alapuló gazdaságpolitika nagy kihívásaként kezdek köztünk néhányan, az úgynevezett zöld terv eszközeiből, kölcsönre gépeket vásárolni és olyan mini farmokat építeni, amelyekben már számítógép osztotta a takarmányt a

hízőjóságnak. Kukoricával megrakott górék helyett, modernebb szigetelőanyaggal borított tetőket raktak a tervezők ezekre a disznóólákra. Nem is csoda, hogy ez a mestersegesen felfuttatott termelés, nagyon sok esetben nem állta ki az idő próbáját, hiszen működtetésük módja mellőzte az előző generációk felhalmozott tapasztalatát és az ilyen termelés sikerességét biztosító másféle gazdaságpolitikai környezetet.

Ezekre az elmúlt időkre nosztalgizva visszaemlékezök, még mindég népes táborában, annak idején elrettentő példaként mutatta a televízió mindkét csatornája felváltva, a kizsákmányolt, piacgazdaság és a kapitalizmus jármában szenvedő, tejt kiöntő francia tejtermelőt, akinek nem adatott meg, hogy az elnemkötelezettek népes táborát vezető országunk gazdasági és egyéb vívmányainak az élvezése.

„...nem zárják be a tejfelvásárló állomást falunkba, de tejet csak attól vesznek, aki napi húsz liternél jóval többet tud majd szállítani.”

Valamikor ezekben az években kezdtünk elszokni a munkától és a munka végzésével járó felelősségtől. Mindig volt, aki megmondta, hogy mit kell tennünk a gyárakban és a földeken. Az emberek életét meghatározó dolgok valahogy olajazottan zajlottak. Minden évben megvolt az ügyeletes téma, amit a munkás, paraszt, vagy az értelmiségi sorsban dolgozó öngazgatók alaposan megtárgyaltak, miközben nem volt mód, és sokszor akarat sem arra, hogy bárki mérvadó kimondja, hogy baj van emberek. Baj van, mert nem lehet igaz, hogy a megkeresetnél sokkal többet lehet büntetlenül költeni.

Na de erről most ennyit, hiszen a bácsfeketehegyi Fecske szerkesztője első sorban arra kért meg, hogy a lap következő számában írjak beszámolót a községünkbe is jelentkező tejfelvásárlási gondokról. A lapzártas ellenére, még haladékos is kaptam a cikk leadására, hiszen február utolsó napján került sor a kishegyesi Község házán a régen várt egyeztetésre a környező községek érdekelt tejtermelői, a szabadkai tejgyár és a mezőgazdasági minisztérium képviselői között.

Az előzményekről, dióhéjban csak

annyt, hogy az írásom elején nagy fülű világnak titulált állapotot követően, az értelmetlen háborúk és ország rombolás utáni, az ezredforduló évében bekövetkezett, úgynevezett rendszerváltást követő, helyben topogással jellemezhető években, sok minden megváltozott megkisebbedett országunkban. Országunk vezetői, ügyesnek nem nevezhető módon, lehetőséget adtak társadalmi válalataink jó részének eladására, illetve pontosabban fogalmazva, átjátszására a zömében gyanús eredetű pénzel fizető újjazdagoknak, vagy külföldi megbízóknak.

Legnagyobb tejgyáraink az elmúlt években, egy kézbe kerültek, a tejfelvásárlók monopóliumának eredményeként leverték a tej felvásárlási árat, ami miatt csökkent a jószágállomány is. A bajt pedig tovább tetézte az előző, helyben topogó, kormány döntése hogy egyes, valószínűleg kiválogatott cégeknek lehetőséget adtak nagy mennyiségű, bizonytalan minőségű, de olcsó tejpor behozatalára. Az állítólag már majdnem lejárt szavatosságú négyezer tonna olcsó, dömpingáron beszerzett, nem tudni, hogy hol gyártott tejporral, hosszú hónapokkal, talán évekre sikerült előre ellehetetleníteni az itthoni tejtermelőket. Azt már nem is említem, hogy milyen jövedelmező üzlet lehet a húsz dináros átlagáron felvásárolt tehéntejből, hatvan dináros csökkentett zsírtartalmú tejet szállítani a boltok polcaira.

A végeredménye az egész műveletnek az lett, hogy a tejgyárak egy része úgy döntött, hogy számos bácskai és bánáti faluban bezárja a tejfelvásárlói állomását, és ezzel biztos bevétel nélkül hagyja kistermelőit. Ilyen sorsot szánt, március elejétől a szabadkai tejgyár, többek között a bácsfeketehegyi és a kishegyesi tejtermelőknél. Hatalmas lett a felháborodás, önkormányzatunk és Csóré Róbert polgármester támogatásával, csak községünkben két alkalommal találkoztak a tejtermelők. Megjelent köztünk Dobai János tartományi mezőgazdasági titkárhelyettes, Fremond Árpád népképviselő, a szerbiai parlament mezőgazdasági bizottságának a tagja, és megfogalmaztuk elvárásainkat a kormány irányába.

A tejtermelők felháborodása eredményeként a kormány intézkedett, jóváhagyta háromszáz tonna tejpor felvásárlását az állami tartalékokba, döntést hozott a jószágállomány növelését szolgáló intézkedésekre a fejlődőképes, farmgazdálkodásra berendezkedni akaró termelőknél, megszigorította, azaz lényegében ezzel betiltotta a tejpor további behozatalát.

A február hónapot záró szombaton, a kishegyesi Község házja tejtermelőikkel és

Viselkedésben jelentkező figyelemfelhívó jelek

A diszlexiás gyerekek egy részénél a viselkedésükkel is van probléma, kisgyermekesek, játékosak, a figyelmük csapongó, a tanulásban nem kitartóak. Ez már sok gyermeknél megfigyelhető óvodás korban is. Az iskolai kudarcok tovább növelik a nyugtalanságukat, maguk is érzik, hogy gyengébb a teljesítményük, mint ami az intelligenciájukhoz méltó lenne. Egyesek ezt bohóckodással próbálják áthidalni. A tartós kudarcok pedig másodlagosan pszichés problémákat okoznak a gyermeknél, akinek a viselkedésére még több panasz lesz, s ez tanulási teljesítményét is tovább rontja, s ebből a körből nehezen szabadul. Ezért fontos a logopédiai terápia mellett - mely az egyes részképességek fejlesztése mellett tanulási technikákra is tanít

- a pszichológiai megsegítés is a viselkedési problémák csökkentése érdekében.

Sajnos a szükséges szakemberekből hiány van, logopédiai és pszichológiai terápiákat önkéntessel próbáljuk megoldani, azonban az nem elegendő. Mire gyermekeink megismerik nevelőiket, amit éppen egy pályázat útján sikerült biztosítani a pályázatnak vége van és kezdődik minden újból. Remény azonban van! Talán ebben a 2009.évben sikerül a problémánkat is megoldani és ezeknek a gyermekeinknek segíteni.

Délután az ifjak nagyon szorgalmasak, szabnak, varnak, rajzolnak, gyöngyből ékszereket készítenek, táskákat és szőnyeget szőnek, főznek és minden hasznos munkával foglalkoznak ami az önállóságukhoz hozzásegít.

Képeket megtekinthetik a <http://izidafeketic.on.neobee.net> oldalunkon, a Galéria oldalon.

P.J.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Mint tudjuk 2009. 02. 26-án, Csete József Bolmán utca 70 h.sz. alatt tűz ütött ki. A háztető több mint fele és a melléképületek is a tűz martalékává váltak. A H.K. és a Községi vezetőség a kár enyhítésére gyors segílyt biztosít számukra. Az első lépésben 1000drb piros cserepet kaptak. **Kérjük olvasóinkat, lehetőségeik szerint segítsék polgártársunkat.**

Elérhetőség:

Csete József

Bolmán Utca 70

24323 Feketics

Tel.: +38164/28-21-204

A Család köszönettel fogad minden adományt a következő folyószámlára:

Continental Bank:

Br. Računa: 310-0100500010864-50

Megkezdődött a szemét szelektív gyűjtése. Ez nem azt jelenti, hogy a polgárok a háztartási szemét gyűjtőtelepének tekinték a konténereket, hanem kérjük csak a rendeltetésnek megfelelő újraértékesíthető hulladékot, tegyék a tárolókba.

A HK az eddigi öntapadós szemétmaticák helyett, ami 30 dinárba került, 35 dinárért PVC zsákokat biztosít a már bevált csütörtöki háztartási szemét elhordásához.

A HK már kb. 80%-ban kicserélte a háztartásokban létező vízőrákat, és az egész akciót még a nyár beállta előtt szeretné befejezni. A már felszerelt vízőrákon elkezdik a leolvasásokat, és megkezdődik a vízszolgáltatás igazságos megtérítése.

P.J./B.CS.

A Helyi Közösség 2009. 01. 01.-től meghirdeti:

„A falu legszebb háztájéka”

elnevezésű pályázatát

Ezen pályázaton résztvevő nyer minden bácsfeketehegyi lakos háztájéka (értsd: házak előtti terület karbantartása, rendezettsége, tisztasága, gondozottsága).

Ennek értelmében a személyes benevezés nem szükséges, viszont megtehető fényképek formájában a HK részére címzett borítékban.

Címünk: Helyi Közösség, Testvériség utca 30, 24323 Bácsfeketehegy

Az elbírálást az erre az időszakra kijelölt bizottság végzi, helyszíni értékelésekkel. Eredményhirdetés az **V. bácsfeketehegyi falunap és a VI. bácsfeketehegyi meggyapok** keretén belül.

NYEREMÉNYEK: Első helyezet: Fűkaszálló, Második helyezet: egy éves ingyenes szemétkihordás zsák formájában (8 zsák havonta), Harmadik helyezet: vásárlási utalvány a bácsfeketehegyi virágüzletek egyikében 2.500,00 dinár értékében.

Óvd és tartsd tisztán környezetet!

A pályázat 2009. 01. 01.-től 2009. 05. 30.-ig tart.

AVAGY A BORNAK IS KELL CÉGÉR

Február végén a Gazdakör és a Szőlész-borász szakcsoport szervezésében megtartották – immár VIII. alkalommal – a Mátyás-napi borkóstolót. A jeles rendezvényre a minden igényt kielégítő felújított kultúrotthon nagytermében, valamint a kísérő rendezvényekre az otthon csukott teraszán került sor. Ám ezt megelőzően a gazdag programon belül a Pipacs Étteremben borrendi avatásra került sor. A házigazdán a Bácskai Szent-György Borrend tagjain kívül jelen voltak a bánáti és a szabadkai, valamint a szegedi Szent-Vince Borrend, a kiskunhalasi Cultures Moris Redemptionis Borlovagrend, a kiskőrösi Gondúzó Borlovagrendek képviselői. A beavatási ceremóniára – amelyen Hadzsy János látott el – a felsorakozott borrendek sora előtt végeztek el. A keresztapák Milisav Viljanac pincemester, és Szilágyi Sándor kancellár kíséretében a jelöltek sikeresen vizsgáztak elméleti és gyakorlati kérdések megválaszolásával, s így Szvoboda Olgát, a Horgosi Termelők Klubjának szorgos tagját, valamint a szegedi Makalica Lajost borrendi konzullá avatták, akiknek elsőként a bácsfeketehegyi székhelyű Bácskai Szent-György borrend elnöke Pál István gratulált és kívánt jövőbeni szoros együttműködést. A bőséges és ízletes ebédet követően vette

kezdetét a kiállított több száz üveg bor szemetgyönyörködtető megtekintése és természetesen az üvegekben rejlő borok kóstolgatása, ízlelgetése és véleményezése.

Mint azt Pál István a helyi szőlész és borász szakosztály (ez nem elírás) elnöke hangsúlyozta, a Mátyás-napi borkóstolót nem versenyjelleggel szervezik meg, hanem a rendezvény a kultúrált borközpontjába, annak népszerűsítését, s mintegy visszaszorítani a mesterséges italok hirtelen történő továbbterjedését.

- Ez és ehhez hasonló rendezvényekkel egyben településünk egykori a bor által szerzett hírnevét is igyekszünk visszaállítani. Az elmúlt évek során szőlészeink-borászaink számos ismeretterjesztő, informatikai előadáson, valamint borkiállításokon, borversenyen vettek részt és ez mára már jelentősen és látványosan meg is hozta a várt eredményt. Az itt termesztett bornak minőségében is és küllemében is (palackozás, feliratozás) jelentősen javultak, egy elfogadható helyezést „könyököltek” ki maguknak a regionális

borkínálat palettáján. Borászaink bora ma már nem csak a hazai jelentősebb versenyeken, kiállításokon vannak jelen, hanem a magyarországi fesztiválokon is, akik szintjéhez sikerült jelentősen felzárkóznunk. Az idei borkóstolót is – akár csak az előző évek során – nagy érdeklődés övezte. Több százan látogattak, tértek be hozzánk egy-egy pohár borra, baráti szóra, amelynek is ez volt a célja. Hiszen a mottónk is az, hogy ismertessük, terjesszük a kultúrált borközpontot. - mondotta Pál István elnök, aki egyben a rendezvény főszervezői teendőit is végezte.

Szukola Béla

TECHNIKA A MEZŐGAZDASÁGBAN

A bácsfeketehegyi gazdaember évek során megszokhatta a téli ismeretterjesztő előadásokat, amely előadói színvonalas előadások által gazdagítják, bővíti mezőgazdaságban tevékenykedők ismereteit. Február végén egy rendhagyó rendezvényre, bemutatóra Delonga Júlia és Konc László a Gazdakör nevében a traktortulajdonos gazdákat, ismerősöket, akik igen szép számban, mintegy 90-en meg is jelentek a korszerűen felújított kultúrotthonban, hogy meghallgassák Szalai Tamás Gényus-díjas feltaláló előadását. A kommunikatív magyarországi szakember a belső égésű motor gazdaságos üzemeltetésének egy saját maga által szerkesztett égisjavító egységet-szerkezetet mutatott be és annak működési elvét, gazdasági előnyeit, felhasználási területét. A, bő két órás előadás után beszélgetésre kértük a középkorú feltalálót, aki készséggel és nagy lelkesedéssel beszélt a találmányáról.

- Ez a szerkezet benzines és dízel robbanómotorokra szerelhető (a gázüzemeltetésű motoroknál ez nem alkalmazható) és azoknál segíti elő a porlasztást. A finomabb porlasztás jobb égést tesz lehetővé, a jobb égés hatására a kibocsátott szennyező anyagok nagymértékben lecsökkennek. A jobb égésnél a motor kedvezőbb fázisban kapja az erőt, így nem a

kipufogón távozik a hő, hanem a motorban mechanikai munkává alakul. Ennek következtében több erőt tud kifejteni a motor, erősebb lesz, nyomatékosabb. Traktor esetében 0,5-1km gyorsabban végzi azt a munkát, hiszen erősebb. Ugyanakkor ez azt eredményezi, hogy a tartályban is több üzemanyag marad, tehát a zsebünkben is. Vagyis egy olyan szerkezetről van szó, amely az mellett, hogy üzemanyag-takarékos és, hogy a motor élettartalmát megőrzi illetve növeli, ugyanakkor gyorsabb munkavégzést eredményez. Természetesen a motor köbtartalmától függ, hogy milyen erősségű szerkezetet (egységet) kell beépíteni, amely beszerzési ára is ennek alapján változik (24.000.00-50.000.00din). Az erősségtől függően a szerkezet súlya 600g-6kg terjed. Minden megvásárolt egységgel jár egy alapos szerelési útmutatás, de ettől eltekintve ajánlatos igénybe venni szakképzett mezőgépszerelő vagy autómechanikus segítségét. A kereskedelmi marketing szerbiai megbízottja Delonga Júlia, akinél a 024/738-583 telefonon bővebb információt is kaphatnak erről a témáról, valamint ugyanitt ez meg is vásárolható. - mondotta Szalai Tamás úr. A hallottak-látottak alapján a főként neodimium, szamárium-kobalt mágnesek szuper erős

mágneses terén, (egy labirintus segítségével közvetlenül áramoltatott üzemanyag) minden eddiginél erősebb ionizálási folyamaton megy át. A mozgó, kopó alkatrészt nem tartalmazó, örök életűnek tekinthető szerkezet:

- nagymértékben megnöveli az üzemanyag porlasztás finomságát
- az égésterben egyenletesen biztosítja annak elosztását
- elősegíti a nagyobb oxigén felvételén alapuló tökéletesebb égést.

Ma, amikor a mezőgazdasági termelőknek olyannyira oda kell figyelniük mindenre, ezt a berendezést, szerkezetet sem hagyhatják figyelmen kívül, főleg az olyan gazdaságok, ahol hosszútávon és nagyban gondolkodnak a termelésről, ahol mernek beruházni a megtérülő nyereség reményében.

Szukola Béla

BIOMEZŐGAZDASÁG OLASZORSZÁGBAN ÉS NÁLUNK

A nagyobb csatákat és háborúkat szinte mindig a fehérjehiány leküzdése céljából vívták az emberek, mignem Európa termőterületein megjelentek a pillangós növények és egy időre megszűnt a viszály. Idővel az emberek száma ismét megsokasodott, a termelési eszközök és eljárások modernizálásával pedig az a fránya kőolaj is deficitet mutatott. Az volt az egészben a legérdekesebb, amikor a végén rájöttünk, hogy a kőolaj tulajdonképpen az ősi időkből reánkmaradt állati eredetű fehérje. Nicsak – nicsak! Azután haladtunk az úton tovább és létrehoztuk a gyomirtó szerekre ellenálló vetőmagokat, melyekből óriási mennyiségben láttak napvilágot az olcsó, génmódosított növények. Mivel a saját munkájukat nem számító kisködművesek olcsó terményeinek ilymódon befellegzett, ők szinte felvidultak, amikor megjelentek a világban azok a gén-

modifikációt leminősítő hírek, melyeknek már az olvasásától is megkergült az ember. Megtanultunk odafigyelni az élelmiszerek vignettáira felvett szövegekre, nehogy pl. génmódosított szójabából őrlt liszt legyen bedolgozva a kenőmájásba. Szóval, megkavarták a dolgokat körülöttünk, pedig mily érdekes, semmi sem változott!

Az élelmiszereket meg kell termelni, feldolgozni, aztán a végén forgalmazni. Az egészséges táplálkozási szokások viszont bevonultak a mindennapjainkba. Egyre többen igénylik az olyan termékeket, melyeket a termesztési és a termelési folyamatban nem lettek túlvegyszerezve. Ha viszont a szerves mezőgazdaság termelési szabályainak is eleget teszünk, akkor már egyenesen a slágerkategóriába sorolható a termék. Mindezekért alakulnak egyre-másra a

biovállalkozások. Az olaszoknál 50.000 biotermelő tevékenykedik, 5.000 a feldolgozók száma és 50 vállalkozó exportál is. A biojeleskedők főleg gabonaféléket, szántóföldi zöldség és siló takarmányt termesztenek. Bár kisebb területen, de jelentőségében igen fontos a bio zöldség és gyümölcs termesztés. A kiszerelt bioélelmiszerek fogyasztása évenként 10%-val állandóan növekedik. A bébiétel 37%, a friss és feldolgozott zöldség – gyümölcs 25%-os míg az alkoholmentes italok fogyasztása éves szinten 19% -os növekedést mutat.

Ettől még tanulságosabb az elárúsító helyek vizsgálata.

A hipermarketek forgalma a bioélelmiszerek kínálata mellett 12% -os míg a kisebb boltok forgalmát 23% -os növekedés követte.

Tóth János

EGYÜTT, MINDANNYIAN CSAK NYERHETÜNK

Hazai és külföldi vendégek jelenlétében került sor a Bácskai Borrend, Jégtörő Mátyás -napi újborkóstoló ünnepének megtartására. A hangulatos találkozó önmagában is emlékezetes marad, ám háttérében egy mérőföldkő ünnepélyes lehelvezésének voltunk tanúi. A Borrendek Szlovákiától, Magyarországon át vezető és Szerbiáig húzódó borvonal kialakításán dolgoznak. A jelenlegi találkozó egybefogta az északi határaink köré települt borrendek képviselőit, hogy a hosszú karaván vonalak mintájára, ki – ki a saját területén útmenti pihenőket, oázisokat valósítson meg. Egyesületeink erőteljesen támogatják a vidéki turizmus ügyét, pl. a helyben előállított boraink mindegyike éremmel tért haza a temerini, nemzetközi szintű megmérettetésről. Ezáltal, a kiemelkedő minőséget képviselő boraink ugyan komoly vonzerőt jelentenek a média és a távolról érkező vendégeink számára, de a közvetlen környezetünk rendbemozósához és megszépítéséhez, valamint az általános hirdető - ismeretterjesztő tevékenység kifejtéséhez már profi csapatot kellene alapítani.

Ami a borrendeket illeti, az elképzelések egyeztetése után a közös tervet megvalósításra felkínáljuk a saját Önkormányzatainknak, hogy az együtt gondolkodás eredményeként a polgártársaink javára egy újabb, jóléti hozó lehetőség valósuljon meg.

Szombaton, február 21 –én a szegedi, kiskőrösi, kiskúnhalasi, szabadkai, horgosi, topolyai, bajsai, kishegyesi, szeghegyi, szenttamási, temerini, újvidéki, verbászi és a helybeli vendégeink előtt borrendi konzult avatott a Bácskai Szent György Borrend. Ezáltal mintegy továbbadtuk a borrendi mozgalom staféta pálcáját, az utánunk alakuló egyesületek számára. Amikor 2005. április 24–én, a topolyai Mezőgazdasági középiskola halljában Dr. Fülöp Mihály a szegedről érkező nagymester és a villányi Maurer György borrendi kancellár talpra állítottak bennünket, nem értettük igazán miből származik a vendégek szemmel látható meghatottsága, hiszen mi voltunk a „szenvető alanyok” és nekünk dukált inkább a lámpaláz... Napjainkban e barátságszerető mozgalom napról-napra fejlődik és most átértéztük azokat a pillanatokat, melyekkel 2005 –ben találkoztunk. A következő vajdasági borrend tehát Horgoson alakul. Megszerzett tudásunkat és tapasztalatunkat, de főleg segítségünket lesz a jövőben szerencsénk átadni.

És adni is öröm...

T. J.

Tisztelt egykori osztálytárs

Értesítünk minden 1961. I.b és I.c, valamint 1969.VIII. b osztálytársat, hogy

40 éves

iskolai találkozóinkat **2009. május 22-én** (pénteken) 19 órai kezdettel tartunk a bácsfeketehegyi „Jela” vendéglőben.

Az osztályfőnöki órát követően egy közös szórakozásra hívunk téged és párodat, ahol bőséges vacsora és kiváló zene mellett felidézhetjük diákkori emlékeinket.

Számítunk a te jelenlétedre is, kérünk legkésőbb március 20-ig jelentkezz **Szabó Lászlónál – Lacus** 024/738-523, vagy a +38164/209-12-42-es telefon számon.

Hisszük, hogy felébred benned egy csöppnyi vágy egy újbóli találkozásra, mert ki tudja lehetünk-e még egyszer együtt ilyen alkalomkor.

Ennek reményében tisztelettel üdvözöllek a szervezők, Albert József, Gulvásné Pál Klára és Losonci Imre nevében.

Szabó László
-Lacus-

APRÓHÍRDETÉS

Régi
bútort vásárolnék,
jelenleg legfőképpen lóca
érdekelne, dédanyáink által
használt háromajtós sminktükör-
szekrény és ruhás szekrények. Egy
házasságra készülő fiatalember, aki meg
szeretné lepni Kedvesét, és aki nem ret-
ten el, sőt szívesen tanul bele a bútor-
felújításba.

Telefonszám:
063/496-136.

APPROPRIÉTÉS

MANAPSÁG

TÉL, A MEZŐŐR SZEMÉVEL

Tél vége felé közeledve Garai Péter mezőőrt kértük, mondja el milyen volt a határ, a falu a téli hónapokban és milyen munkálatok elvégzése lesz szükségesek tavasszal:

-Először is legszembetűnőbbel kezdeném: kirívó nagymennyiségű falopás nem történt, ellenőriztük az elhagyott tanyák akácosait is, -az emberek megszokják, hogy járom a falut és környékét és talán a mindennapi feltűnésem is egy-egy helyen meggátolta őket ebben.

Egyébként, akik kértek, kaptak engedélyt a helyi közösségtől a nagy- és kistemető tisztítására.

-Fásításokat végeztünk több helyen is faluhatárban, szélfogó sávok kialakításán dolgozunk és a szeméttelép fával való bekerítésén.

-A szemét illegális lepakolása is kevesebb volt az idén, egyre többen választják a csütörtöki zsákos szemétkihordást. Sőt a szelektív hulladéktárolók kihelyezésével még inkább csökkeni fog a szemételezés és a szemét mennyisége.

-Tavasszal az árkok tisztítására, a folyamatos fűnyírásra, hívjuk fel a lakosok figyelmét, mi pedig az útszélek kiegyenesítésével kezdjük a tavaszi munkálatokat.

fekete h.

VÉLEMÉNYEK A SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰTÉSÉRŐL

- Én nagyon örülök, hogy végre nálunk is van lehetőség a szelektív szeméthyűtésre!

Ha azt akarjuk, hogy a környezetünk szép és rendezett legyen, nekünk kell tennünk érte, szelektív gyűtéssel pedig nem csak megszabadulunk a szeméttől, de nagy részét pénzért tudjuk majd értékesíteni.

Bojtos Irén „Small-Steps Holding d.o.o” - Ipari park munkatársa

- Szerintem nagyon hasznos dolog, és örülök, hogy mi is felvesszük a harcot a környezetünk megóvásáért.

Nagyobb külföldi városokban is így kezdődött és ma már presztízs kérdése, hogy ki hogyan válogatja a szemétét.

Sziágyi Ferenc - informatikus

LEGYÜNK VÁLOGATÓSAK!

Községünkben egyre többen hallhatunk SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰTÉSÉRŐL, azaz a különféle hulladéktípusok anyagfajta szerinti különválogatásáról.

Ez tehát nem más, mint a papír, a műanyag, az üveg és a fémkonzerv hulladékok külön – külön történő gyűjtése – ezt a lehetőséget kínálja Bácsfeketehegyen a szabadkai székhelyű Regionális Hulladéktároló Kft.

Kis erőfeszítéssel megszabadulunk azoktól a mindennapi szilárd hulladékainktól melyeket egyébként hetente, pénzért vinnének el a háztól.

Hogy mi célból érkeztek ezek a konténerek, rácsos ketrecek a faluba, arról kérdeztük Molnár Zitát, a Regionális Hulladéktároló Kft. Képviselőtestületének tagját.

A szelektív szeméthyűtés fontosságát azt hiszem manapság sokszor hallhatjuk, de nem győzzük elégszer hangsúlyozni. Ahhoz, hogy tisztább környezetben tudjunk élni, mi magunk kell, hogy megteremtjük a lehetőséget és a feltételeket. Tudjuk, hogy 4 féle hulladékot lehet gyűjteni, ami nem más, mint a **papír, műanyag, üveg és a konzerv**. Mindegyik hulladékra külön konténert láttunk elő, melyek különböző színnel is meg vannak

jelölve.

Kék – papír

Sárga – műanyag

Zöld – üveg

Szürke - konzerv

Ezeket a konténereket Bácsfeketehegy lakosai kapták, hogy szemétiüket külön gyűjtve, szabadon használhassák.

Már beszámoltunk arról, hogy érkeznek még konténerek a községbe, lehet tudni, hogy mikor és merre lesznek elhelyezve?

A Regionális Hulladéktároló Kft. 2008-as terve között szerepelt a „zöld szigetek” létrehozása a tagközségekben, így Kishégyes községben is. Községünknek már volt egy úgynevezett „mobil zöld szigete”, melyet a lakosok a Meggy napok alkalmával és a Dombos Festen láthattak is taval. Ugyanilyen négy konténerből álló két szigetet kapott még községünk. Ezzel sikerült egyet állandó jelleggel a Község háza udvarában elhelyezni, egyet a kishégyesi általános iskolában, míg egy került Bácsfeketehegyre az öko-kút mellé. A bácsfeketehegyi általános iskola szintén kapott 4 darab, papír

gyűjtéséhez szükséges konténert.

És lehet-e tudni mi történik a szelektíven összegyűjtött szeméttel Bácsfeketehegyen?

Az összegyűjtött papír és műanyag értékesítésre kerül, és az ebből befolyó összeg a bácsfeketehegyi általános iskola és az Izida Anya és Gyermekevédelmi Egyesület között oszlik. Az üveget és a konzervet szervezeten Szabadkára szállítják.

Miként látja, mennyi idő szükséges ahhoz, hogy Bácsfeketehegy lakosai hozzászokjanak ehhez a fajta szemétválogatáshoz?

Mint minden új dolog bevezetéséhez Bácsfeketehegyén, ehhez is nyilván több időre lesz szükség. Ami alapvetően nem probléma, hiszen a folyamat első fázisánál tartunk. Az első fázis célja, hogy minden egyes bácsfeketehegy-i lakos értesüljön arról, hogy falunkban is van lehetőség a szelektív szemétyűjtésre és megértse ennek fontosságát. Az

iskolában edukatív jellegű előadásokat és környezetvédelmi játékokat szervezünk a gyerekeknek a 2009-es év folyamán és igyekszünk megértetni mindenkiel, hogy a szelektív szemétyűjtés lényege a saját közvetlen környezetünk tisztántartását szolgálja. Kérjük a lakosokat, hogy rendeltetésszerűen használják ezeket a konténereket.

Legyünk válogatósák!

fekete h.

SZÁMOLJUNK LE A HULLADÉKKAL!

Szelektív hulladékgyűjtés végre községünkben is. A négyrészes konténert falunkban az öko-kúttal szemben találhatjuk, vagyis ha vízért megyünk, egyúttal a szemétünköt is megszabadulhatunk. A konténerek helyes használatában a leglegzetes színük is segíti a lakosságot. A konténerek színe mindenhol egyértelmű jelzést ad a benne gyűjtött anyagfajta, melyek a következők: sárga – műanyag, kék – papír, zöld – üveg, szürke- konzerv.

Mit gyűjtsek? Vagyis mit ne dobjak az otthoni szemetesbe?

A tapasztalatok azt mutatják, hogy sokan azért nem vesznek részt a szelektív hulladékgyűjtésben, mert nem tudják, hogy mit és hogyan kell és lehet külön gyűjteni, illetve ennek milyen haszna van személyes életében. A szelektív hulladékgyűjtés az újrafeldolgozás első lépése. Ennek során a lakosság aktív közreműködésével, anyag szerint szétválogatva gyűjtik a hulladékokat. A hulladéknak, mint másodnyersanyagnak a gazdaság vérkeringésébe való visszajuttatásából komoly környezeti előnyök származnak: jelentősen csökken a gyártás energiaigénye, környezeti terhelése. Az alábbiakban ismerkedjünk meg a leggyakrabban gyűjthető hulladékfajtákkal. Van néhány alapelv is, amely segítséget nyújthat az elkülönítésénél:

PAPÍR: Ez a konténer újságok, folyóiratok, füzetek, könyvek, hullámpapír, csomagolópa-

pír, kartondoboz gyűjtésére való. A tejes és gyümölcsitalos (kombinált) dobozokat minden esetben mossuk ki és tapossuk laposra! Majd a papír vagy a műanyag konténerbe helyezzük el, attól függően, hogy hogyan jelzik. Kérjük higiénia okokból ne dobjunk bele az élelmiszer- maradványokat és egyéb szennyeződések tartalmazó (pl. olaj, zsír, oldószer) papírokat, használt papír zsebkendőt, szalvétákat stb. A feldolgozás legfontosabb feltétele, hogy a papír ne legyen szennyezett, zsíros! Fordítsunk figyelmet arra is, hogy nem kerülhet a papírgyűjtő konténerbe pl. műanyag, vagyis: füzetborító, műanyag mappa, nejlon fólia; műanyag kötőzősinór; ragasztószalag. Éppen ezért az összegyűjtött újságpapírt ne műanyagzacskóban tároljuk, és ne műanyagzsineggel kötözzük össze. A legjobb, ha összekötözés nélkül egy papírzacskóba rakjuk.

ÜVEG: A tiszta, kiöblített itales és egyéb, a háztartásban már feleslegessé vált üvegeket - konzerves, parfümös stb. - dobhatjuk ide. De ne dobjunk bele drótszövetes üveget, katedrálüveget, kerámiát, porcelánt. Az üvegekről távolítsuk el a fém kupakokat!

MŰANYAG: Üdítős, ásványvizet PET-palackokat, kiöblített háztartási flakonokat és azok lecsavart kupakjait (samponos, habfürdős stb.) háztartásban előforduló tiszta fóliát (szatyrok, tasakok, csomagoló fóliák stb.) dobhatunk bele. Tejes és gyümölcsitalos (kombinált) dobozokat minden esetben mossuk ki és tapossuk laposra! Majd a papír

Kedves olvasóink, bizonyára fognak még olvasni ezeken az oldalakon a szelektív hulladékgyűjtésről, szemétyűlogatásról, környezetvédelemről és ha a téma már unalmasnak válik, ne feledjük, valamikor el kell kezdeni óvni a helyet, ahol élünk.

vagy a műanyag konténerbe helyezzük el, attól függően, hogy hogyan jelzik. Ne dobjunk bele zsíros, olajos, háztartási vegyi anyaggal szennyezett (nem kimosott) flakont. Tejes, joghurtos poharat, margarin dobozt, élelmiszer-maradványt tartalmazó műanyagot, hungarocellt, CD-lemezt, magnó- és videokazettát, egyéb műanyagot ítélt hulladékot (pl. nejlonharisnya), mert hasznosításuk jelenleg nem megoldott! Véletlenül sem kerülhet a műanyag közé: üvegpalack (sajnos sokan összekeverik a kétféle palackot); papírcímke; ételmaradék.

FÉM-KONZERV: Amit gyűjteni lehetne: csomagolódobozok (üdítős, sörös, konzerves stb.) és a háztartási kis fémhulladékok (pl. evőeszközök stb.). Kutya és macskaeledes dobozokat csak elmosva dobjuk be!

A veszélyes hulladékokat is külön kellene gyűjteni. Más országokban – Magyarországon is - a veszélyes hulladék leadható a hulladékudvarokban vagy az önkormányzat által szervezett veszélyes hulladék gyűjtőakciók keretében. A leggyakoribb, háztartásokban is fellelhető veszélyes hulladékok, melyeknek már speciális gyűjtése sok helyen megoldott: elem és lejárt vagy feleslegessé vált gyógyszer, a festék, sütőzsiradék, akkumulátor. Ezek közül kiemeljük a: **GYÓGYSZER:** A lejárt vagy feleslegessé vált gyógyszereket semmiképpen ne dobjuk ki az otthoni szemétyűlogába, vagy lefolyóba mivel a gyógyszerek veszélyes hulladékok és a hulladéklerakókba kerülve károsíthatják a természetet és a talajvízbe, illetve földbe jutva egészségünket is. A gyógyszerértárban átvesszik a szakemberek a hulladékot, és a hulladékégetőbe viszik ártalmatlanításra.

ELEKTRONIKAI HULLADÉK: Az elektronikai berendezések és hulladékok szemétyűlogába illetve lomtalanításakor utcára helyezése szintén nem helyes magatartás. A hulladékok gyártóhoz történő visszajuttatása hasznosításra illetve ártalmatlanításra nagyon fontos

ELEM: Az elemeket semmiképpen ne dobjuk ki a szemétyűlogánkba. Már sok helyen visszaveszik a már lemerült, használt elemeket. (Forrás: www.kvvm.hu/szelektiv/index.html)

Borka

K Ö Z S É G I H Í R E K !

Olvasóink tájékoztatása céljából indítjuk ezt a rovatot. Községi hírek a községházáról!

Havi szinten, ahogy a lap megjelenik, Csóré Róbert polgármestert kérjük fel, hogy számoljon be az elmúlt hónapban történekről, aktualitásokról, az újabb rövid és hosszú távú tervekről.

- Köszönöm a lehetőséget, hogy a bácsfekete-hegyi Fecske oldalain is beszámolhatok munkámról, hogy elsőkézből tudom tájékoztatni az olvasókat Községünkben történt eseményekről és terveinkről.

A legéletbevágóbb és a többeket komolyan érintő témával kezdem, a tejfelvásárlás körüli kialakult bonyolalommal. A történet egy hónapja kezdődött, amikor a községbeli tejfelvásárló állomások ablakában cédula jelent meg, miszerint a szabadkai tejgyár február 28.-a után nem fogja felvásárolni a tejet. Természetesen ez minden érdekeltet megdöbbentett, mivel ez nem egy olyan dolog, hogy ha éppenséggel nem kell a tej, akkor elzárjuk a tehéneket és majd fél év múlva újra megnyissuk, ha valakinek ahhoz támad kedve, hogy újra felvásárolja. A tejgyár ilyen lépése községünkben megközelítőleg száz család egzisztenciáját hozta veszélybe. Azon nyomban elkezdtünk utánajárni, hogy mi áll a dolgok hátterében. Kiderült, hogy a történet 2007 decemberében kezdődött, amikor a kormány engedélyezte egy bizonyos cégnek, hogy 4000 tonna tejporthozzon be az országba. Ezzel a lépéssel a hazai tejpor és tejszükséglet egy évre előre biztosították. Mindez oda vezetett, hogy a tejgyáraknak akkora tartalékaik lettek, hogy csökkentették a tejfelvásárlást. Még aznap felhívtuk az illetékes titkárságokat és a minisztériumot is, ahonnan egymásnak ellentmondó információkat kaptunk. Felvettem a kapcsolatot, azon községek polgármestereivel is, ahol már leállították a tejfelvásárlást. Másnap Bácsi Gáborral a mezőgazdasági

osztály vezetőjével és Lukács Andorral a szarvasmarha tenyésztők községi egyesületének elnökével találkoztunk szerveztünk a termelőkkel. Itt közösen megállapodtunk azokról a főbb pontokról, amiket a minisztérium irányába követelésként továbbítottunk. Rá egy hétre újra összehívtunk egy találkozót, ahol jelen voltak Fremond Árpád a VMSZ Szerb parlamenti képviselője, a mezőgazdasági bizottság tagja, Dobai János tartományi mezőgazdasági titkárhelyettes, Szombati Zoltán Tartományi képviselő és öt környező önkormányzat képviselői. A megbeszélés eredményeként sikerült kieszközölnünk, hogy a szabadkai tejgyár egy hónappal meghosszabbítsa a tejfelvásárlást Kishegyesen és Bácsfeketehegyen, és hogy február 28.-án Hegyesen a tanácsteremben megjelenjen a minisztérium képviselője, valamint a szabadkai tejgyár nyersanyag osztályának igazgatója. Mintegy nyolcvan termelő előtt mindkét vendég új dolgokról számolt be. A minisztérium képviselője elmondta, hogy ők megtették a szükséges lépéseket ahhoz, hogy a tejpor behozatalát maximálisan megnehezítsék annyira, hogy a továbbiakban ne érje meg senkinek behozni az országba. Emellett szerződést írtak alá a tejgyárakkal 80-100 tonna tejpor felvásárlására. Azt is elmondta, hogy az ország csőd előtti állapotban van, és sajnos nincs módjában az eddigieknél nagyobb támogatásban

részesíteni a mezőgazdászokat. A tejgyár is egy merőben új álláspontot közölt, miszerint a tejfelvásárlást nem fogja leállítani. De igen kemény lépéseket fog tenni az iránt, hogy ésszerűsítse a tejfelvásárlást. Hamarosan magasabb kvótát fog felállítani a napi átdadható minimális tejmennyiség tekintetében és csak azoktól fogják átvenni a tejet, akiknek saját hűtőtartályuk van. Magyarul ez annyit jelent, hogy azoknak, akiknek kb. 15 fejőstehénél kevesebb van, össze kell fogniuk és közösen kérni a tejgyártól hűtőtartályt a tej tárolására. A megbeszéléseken az is felmerült, hogy el kellene azon gondolkodni, hogy a termelők közösen szövetkezeti mintára egy saját kis tejfeldolgozó üzemet építsenek ki, amivel ellensúlyoznák azt, hogy ki legyenek téve a tejgyárak kénye-kedvének. Mindezt az önkormányzat is tudná támogatni a hamarosan kiírásra kerülő községi mezőgazdasági alap pályázatán keresztül. Úgy érzem ezen a fronton a háború még folytatódni fog, de ezt a csatát sikerült megnyernünk.

Miként a mezőgazdaságban és a gazdaságban úgy az önkormányzat munkájában is komoly változások történtek. Egyes változásokat a lakossági igények kielégítése végett, másokat a gazdasági válság ellensúlyozása érdekében hoztunk meg. Először is kezdtük az ügyfélfogadó irodák megreformálását. Megpróbálunk olyan ügyfélbarát rendszert kialakítani, ahol az ügyfelek sokkal rövidebb idő alatt tudják elintézni az ügyeiket. A rendszer alapját egy informatikai rendszer képezi, ami lehetővé teszi azt is, hogy minél több ügyet a helyi irodában is el lehessen intézni, vagy akár otthonról a község hamarosan elkészülő weboldalán keresztül. Előre tudható lesz, hogy egyes dolgok elintézéséhez pontosan milyen dokumentumok fognak kelleni,

azokért mekkora illetéket kell fizetni, és hogy mennyi időn belül lesz várható a válasz. Ide tartozik még az országunkat is sújtó gazdasági válság által kikényszerített takarékosági intézkedések meghozatala. Olyan döntés meghozatalát javasoltam, hogy például a választott és kinevezett személyek részére eltöröljük a lapidárjákat, illetve ésszerűsítsük a személygépkocsik használatát, és csökkentjük a reprezentációs költségeket. Az így megtakarított összeget át fogjuk csoportosítani a diákok utaztatásának megsegítésére és a civil szervezetek munkájának támogatására. Az elmúlt hetekben megérkeztek községünkbe a szelektív hulladékgyűjtésre szolgáló konténerek, ezek kihelyezésével úgynevezett „zöld szigeteket” hoztunk létre a kishegyesi és bácsfeketehegyi általános iskolák, helyi közösségek és a községháza udvarában, valamint Bácsfeketehegyen az Aurometal volt épülete előtti parkolóban. A gyerekek körében fontosnak tartom ezzel kapcsolatban az edukatív jellegű játékokat, rendezvényeket, és

mivel hamarosan megérkeznek mindhárom falu óvodájába is a konténerek, így már kisgyerekkorban tudatosítani tudják az óvónők a helyes hulladékválogatás kultúráját. Itt jegyezném meg, hogy az összegyűjtött szelektív hulladék elszállításának szervezését a község vállalja magára és értékesítése után Kishegyesen az általános iskola, Bácsfeketehegyen pedig közösen az általános iskola és az "IZIDA" Anya és gyermekvédelmi társulat osztozik a befolyó összegből. Folyamatban van több pályázat is, ahol egy mobil bálázó gépet szeretnénk beszerezni. Így az összegyűjtött hulladékot kisebb területen tudnánk tárolni és az elszállítása is egyszerűbb lenne.

Tudnivaló hogy Vajdaságban községenként átlagosan 4% a fásított területek aránya, ebbe bele tartoznak a parkok, erdők, szélfogók. Sajnos községünkben ez a terület 1% alatti. A tél folyamán és tavasszal is szélfogósávok kialakításán dolgozunk, több helyen. A község bel- és külterületére 16000 db fa

ültetését láttuk elő. Mindez a mezőgazdasági és környezetvédelmi tartományi titkárságok (rész)támogatásával, vállalkozók, civil szervezetek, helyi közösségek, vadász-egyesületek, a tűzoltóság és a lakosság segítségével valósítjuk meg. A Small-Steps Ipari park szervezésében 500 akácát ültettettünk el az ipari park területén. A lakosság bevonását ebbe a fásítási és környezetvédő akcióba nagyon fontosnak tartom, hiszen csak így tudjuk garantálni azt, hogy az elültetett fákat sikerüljön felnevelnünk.

A most említett kérdéseken kívül készítjük a nagyobb befektetéseket igénylő munkákhoz szükséges terveket. Reményeim szerint a Fecske következő számaiban már erről is bővebb beszámolót tudok adni.

Köszönettel: Csóré Róbert

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

A KRÍZISRŐL

Ha valami nem normális a környezetünkben és netán hosszabb ideig tart, ma egyszerűen krízisnek nevezzük. Miért? Egyszerűen azért, mert manapság legtöbbször semmi jó nem történik életünkben. A krízis szót már úgy említjük, mint a jó napot, de tudjuk-e hogy jól, vagy rosszul használjuk, vagy az amiről beszélünk, az krízis, vagy valami más.

A krízis lehet politikai, gazdasági erkölcsi, és még többféle, amit a társadalom- és nyelvtudósok ki nem találtak, vagy ki nem fognak találni. Az élet ma nehéz, nagyon nehéz. A közelmúltban történt dolgok, de a régebbi idők következménye a mai helyzetünk. A mai közvéleményt, de a magánvéleményt a

médiák irányítják. Hol rosszul, hol rosszabbul, tisztelet a kivételnek. Ma már nálunk is, a közösségi média is egy bizonyos réteg érdekeit képviseli és így alakítja ki a neki megfelelő közvéleményt. Sajnos ez legtöbbször nem a szegényebb többség érdekeit képviseli, ami az egyenes út a lelki krízis felé, ami a társadalmi lezüllesztés, az értékrendek tagadása felé vezet. Kritizálunk, megbélyegzünk, néha még (verbálisan) meg is köpködünk, kövezzük másokat, az irányított médiáknak köszönve.

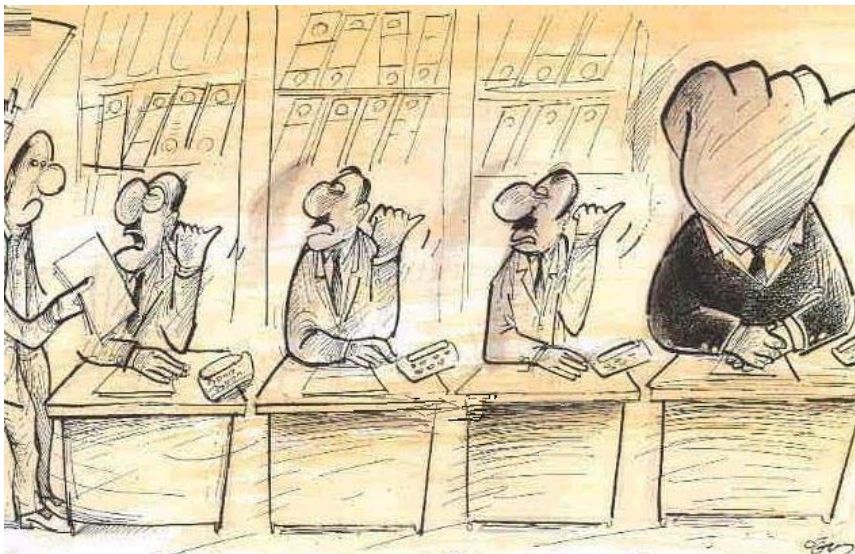
Meddig sülyedhetünk még ebben, fertőben, mocskokban? Meddig nem vesszük észre, hogy ki vagyunk játszva, megalázva, hogy már nem

vagyunk senkik, de semmik sem? Hol van a felebaráti szeretet, az őszinte segítőkészség, az egyszerű jót akarás? Meddig zuhanhatunk még erkölcsileg, az anyagiakról már most is értelmetlen lamentálni? Mi kell még ahhoz, hogy felébredjünk, megkezdjünk harcolni sorsunk jobbra fordulása céljából? Mikor mondjuk már azt, hogy elég?

A harc alatt nem fegyveres öldöklést értek, nem más vagyonának tönkretételét, erkölcsi harcot kell vívni magunkkal, majd felebarátainkkal.

Hogy ezt a harcot meg tudjuk vívni, ahhoz tudnunk kell, hogy mit akarunk. Nem a pillanatnyi megoldás a cél, hanem az utódjaink üdvössége. Ne legyünk kicsinyesek, önzők, mert nem fogunk elérni úgy semmit. Ne fogjunk mindent másra, ne húzzuk ki magunkat a munka alól, jót nevetve, hogy az a „hülye”, hogy szenved. Ne irigyeljük azokat, akik netán, munkájuk gyümölcséből, ügyességük folytán jobban élnek. De ne engedjük meg az erkölcstelen, más hátról lenyűzött haszon élvezését se. Szerencsések vagyunk. A mai általános helyzet, új esélyt adott az egyenlő starthoz, újrakezdéshez. Használjuk ki okosan, lehet, hogy már több nem fog megadni.

Bíró Csaba

FELHÍVÁSOK

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete és a Feketics Művelődési Egyesület meghirdeti

„József Attila” IX. Országos Vers-, Énekelt Vers- És Prózamondó Verseny
Vajdasági Elődöntőjét

A versenyt 2009. március 21-én tartjuk a bácsfeketehelyi Kultúrotthonban délelőtt 10 órai kezdettel. A kétevente megrendezésre kerülő József Attila verseny a legrangosabbak közül való a maga nemében. A felmenő rendszerű verseny szigorú szabályai alapján a megyékből 2-2 fő, Budapestről 6 fő, a szomszédos országok magyarlakta régióiból pedig 1-3 fő juthat a tatabányai döntőbe.

A nevezés feltételei:

1. A versenyre amatőr vers- és prózamondók, verséneklők jelentkezését várjuk, akik betöltötték 14. életévüket, és befejezték tanulmányaik nyolcadik évfolyamát.
2. A jelentkezők hat verssel, megzenésített verssel, vagy prózával nevezhetnek az alábbiak szerint:
 - három JÓZSEF ATTILA vers vagy próza
 - két vers vagy próza a száz éve született RADNÓTI MIKLÓS életművéből
 - egy vers vagy próza MA ÉLŐ KÖLTŐK, ÍRÓK műveiből választva (magyar nyelvű vagy fordítás egyaránt lehet)
3. A versenyzők más országos versenyen helyezést elért produkcióikkal nem nevezhetnek.

Az országos döntőre 2009. április 9-10-11-én kerül sor a Közművelődés Háza Közhasznú Társaság (Tatabánya) és a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus (Budapest) szervezésében.

A vajdasági selejtezőre Hajvert Ákosnál lehet jelentkezni a +381 64 30 50 966-os telefonszámon vagy a hajverta@stcable.rs e-mail címen.

Ratkó József Országos Vers- és Prózamondó Verseny
Vajdasági Elődöntőjét

A versenyt a József Attila elődöntő napján, 2009. március 21-én tartjuk a bácsfeketehelyi Kultúrotthonban. A Ratkó József szellemiségének megőrzésére hirdetett versenyre gimnáziumi és szakközépiskolai tanulók, továbbá felnőtt versmondók az alábbiak szerint nevezhetnek:

VERSMONDÓ KATEGÓRIÁBAN három verssel:

- egy Ratkó művel (majd a döntőn kettővel)
- egy verssel a Hetek irodalmi csoportosuláshoz tartozó költők (Bella István, Kalász László, Raffai Sarolta, Ágh István, Buda Ferenc, Serfőző Simon) költeményeiből,
- egy szabadon választott költeménnyel az újabb kori (60-as évektől) határon túli magyar irodalomból

PRÓZAMONDÓ KATEGÓRIÁBAN két művel:

- egy Ratkó József tollából származó
 - és egy a Hetekhez tartozó alkotó írásából való vagy egy, az újabb kori határon túli magyar irodalomból választott prózai alkotással,
- MEGZENÉSÍTETT VERS KATEGÓRIÁBAN két vers előadásával:

- egy Ratkó-vers és
- egy a Hetek költőitől vagy egy, az újabb kori határon túli magyar irodalomból választott költemény saját szerzeményű megzenésített változatának előadásával.

A területi elődöntőkön, az állandó tagot is tartalmazó zsűri két művet hallgat meg (az egyik Ratkó József tollából származzon), s ezután dönt a nagykállói döntőre és az ahhoz kapcsolódó Irodalmi Napokra történő meghívásról. A rendezvényt a Magyar Versmondók

Egyesülete, a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus és a Magyar Szín-Játékos Szövetség szakmai támogatásával szervezik. A döntő helye és ideje: Nagykálló, Magyarország, április 17-19.

A vajdasági selejtezőre Hajvert Ákosnál lehet jelentkezni a +381 64 30 50 966-os telefonszámon vagy a hajverta@stcable.rs e-mail címen.

XIX. Anyám Fekete Rózsa Magyar Nyelvű Vers- és Prózamondó Találkozó
Vajdasági Elődöntőjét

A versenyre 2009. március 28-án kerül sor a bácsfeketehelyi Kultúrotthonban délelőtt 10 órai kezdettel. Az édesanyák tiszteletére meghirdetett versenyen

- gyermek (12-15 év),
- ifjúsági (16-21 év),
- felnőtt (22-65 év),
- valamint szép korú kategóriában (66 évtől) lehet indulni.

- 15 éves kortól énekelt vers kategóriában is indulhatnak az érdeklődők.

A jelentkezőknek három verset, vagy prózát kell megjelölni, melynek kortárs magyar, vagy világirodalmi alkotásnak kell lennie (XX-XXI. század). A versenyzők más országos versenyeken helyezést elért produkciókkal nem nevezhetnek. A döntő helye és időpontja: Veregyháza (Magyarország), 2009. május 1-2-3. Bővebb információk a www.afr.hu honlapon találhatók.

A vajdasági selejtezőre Farkas Hajnalkánál lehet jelentkezni a 024/738-797-es telefonszámon és a vmve.versmondo@gmail.com vilámposta címen.

HÍREK

Fellépés Budapesten

A Budai Vigadóban vendégszerepelt a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületének Fabula rasa című előadása, melyet Hajvert Ákos rendezett. 2009. február 7-én a Reneszánsz Év 2008 tiszteletére itt szervezte meg a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus gálaműsorát. Azok az együttesek és szólisták kaptak meghívást a gálára, akik a legjobbnak, legizgalmasabbnak bizonyultak az országszerte

megrendezett Reneszánsz Kavalkádokon 2008-ban. Vajdaságot a Fabula rasa című Heltai Gáspár-összeállítással képviselték a fiatal versmondók. Az előadásban felléptek: Farkas Beatrix, Szombati Dorottya, Molnár Noémi és Szalajevics Viktor (Bácsfeketehegyről), Maletaški Krisztina és Prokop Adrienn (Adáról), Rókus Zoltán és Rókus Ármin (Óbecséről).

Megkezdődött a mozgásművészeti képzés

2007. február 14-én egy hatvan órás pedagógusképzés vette kezdetét a bácsfeketehelyi Kultúrotthonban. A gyermek- és diákszínjátékos csoportok vezetői részére szervezett képzés célja, hogy a vajdasági magyar színjátékos csoportvezetők szakmai tudását bővítse, a színpadi mozgás alapelveivel és lehetőségeivel mélyebben is megismertesse. A résztvevők Újvidékről, Magyarkanizsáról, Kuláról, Doroszlóról, Topolyáról és Bácsfeketehegyről érkeztek. A képzés vezetője: Víg Ágnes budapesti mozgástanár, aki szá-

mos díjazott előadás koreográfusa illetve rendezője. Szervezője: a Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság. Támogató: a Szülőföld Alap és a Tartományi Kisebbségügyi Titkárság.

A képzés négy hétvégén át tart, időpontjai a következők: 2009. február 14-15., február 28-március 1., március 7-8., március 21-22.

Vers- és mesemondó felkészítői műhely

2009. február 28-án Melyik verset válasszuk? címmel szerveztek szakmai műhelyt Bácsfeketehegyen azoknak a pedagógusoknak, akik az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete által meghirdetett Radnóti Miklós versenyre vagy a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus által koordinált IX. József Attila Országos Vers- és Prózamondó Találkozóra

készítik fel diákjaikat. A képzésen Krekity Olga magyartanár, a VMVE alapítóelnöke, Csokonai Vitéz Mihály Díjas műhelyvezető, Radnóti-díjas felkészítő pedagógus osztotta meg versmondói, tanári és rendezői tapasztalatát.

Ugyanezen a napon került sor a Mit meséljek? című műhelymunkára, amely a Többsincs mesemondó versenyre való felkészüléshez nyújtott támpontokat az érdeklődő pedagógusoknak.

A képzés a Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság szervezésében a Vajdasági Magyar Művelődési Intézettel, a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesületével és a Feketics Művelődési Egyesülettel való együttműködésben valósult meg. Támogatta: a Szülőföld Alap.

Ady-műsor márciusban

Lódi Andrea

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete szeretettel várja a vers kedvelőit a 2009. március 20-i Podolszki József Irodalmi Emléknap keretében bemutatásra kerülő Szeretném, ha szeretnének című pódiumjátékára, amely Ady Endre műveiből készült 2008-ban. Hat igazán kivételes tehetségű versmondó lép fel a műsorban, Krekity Olga rendezésében. A versmegzenésítések Simonyi Lili munkáját dicsérik. A produkció a budapesti nemzetközi Kaleidoszkóp Versfesztiválon különdíjban részesült 2008 őszén. Szekesztette és rendezte: Krekity Olga Radnóti-díjas versfelkészítő pedagógus. Rendezőasszisztens: Lódi Andrea. Fellépők: Farkas Hajnalka és Simonyi Lili Bácsfeketehegyről, Domány Zoltán Zentáról, Nagyballi Tamara Adáról, Nešić Máté Óbecséről és Hajvert Ákos Topolyáról.

PÁLYÁZATFIGYELŐ

Hitelek odaítélése fóliasátrak, üvegházak és berendezéseik beszerzésére

Beadási határidő: 2009. március 15.

Kiíró intézmény: Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap

Pályázók köre: Vajdaság AT területén levő mezőgazdasági birtokok, regisztrált gazdák és jogi személyek

Kamat: 2,4% évi kamatláb 36 hónapra, 12 hónapos türelmi idővel, a minimálisan igényelhető összeg 1000 euró, a maximális 10000 euró.

Hitelek odaítélése méhcsaládok, kaptárak és a méhészethez kapcsolódó eszközök beszerzésére

Beadási határidő: 2009. március 15.

Kiíró intézmény: Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap

Pályázók köre: Vajdaság AT területén levő mezőgazdasági birtokok, regisztrált gazdák és jogi személyek

Kamat: 2% évi kamatláb, 24 hónapos türelmi idővel, 18 hónapra

Leírás:

- új méhkaptárak beszerzése- minimálisan igényelhető összeg 1000 euró, a maximális 5000 euró
- új eszközök beszerzése- minimálisan igényelhető összeg 1000 euró, a maximális 5000 euró
- új méhcsaládok beszerzése- minimálisan igényelhető összeg 1000 euró, a maximális 5000 euró

Hitelek odaítélése gyümölcsösök telepítésére

Beadási határidő: 2009. március 15.

Kiíró intézmény: Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap

Pályázók köre: Vajdaság AT területén levő mezőgazdasági birtokok, regisztrált gazdák és jogi személyek

Kamat: 2,4% évi kamatláb 36 hónapra, 36 hónapos türelmi idővel, a minimálisan igényelhető összeg 1000 euró, a maximális 5000 euró.

Hitelek odaítélése öntözőberendezések beszerzésére

Beadási határidő: 2009. március 15.

Kiíró intézmény: Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap

Pályázók köre: Vajdaság AT területén levő mezőgazdasági birtokok,

regisztrált gazdák és jogi személyek

Kamat: 1,8% évi kamatláb, 9 hónapos türelmi idővel, 24 hónapra

Leírás:

- új öntözőberendezések – amelyek ára 5000 euróig terjed 9 hónapos türelmi idővel, 24 hónapra
- új öntözőberendezések – amelynek ára 5001 eurótól 15000 euróig terjed 12 hónapos türelmi idővel, 30 hónapra.

Az oktatási-nevelési, továbbá tankönyv-és taneszköz-támogatás

Beadási határidő: 2009. március 31.

Kiíró intézmény: Concordia Minoritatis Hungaricae

Pályázók köre: 18 év alatti általános illetve középiskolás gyermek aki Szerbiában magyar nyelven folytatja tanulmányait

Leírás:

OKTATÁSI-NEVELÉSI TÁMOGATÁS - Gyermekenként 20.000 Ft-nak megfelelő dinár összegű nevelési-oktatási támogatásban részesülhet a saját háztartásában kiskorú gyermeke(ke)t nevelő szülő/nevelő szülő minden olyan kiskorú gyermeke után, aki

Szerbiában alap- vagy középfokú oktatási intézménybe jár és magyar nyelven tanul. (anyanyelvápoló oktatásban résztvevők pályázatai iskolánkénti egyéni elbírálásban részesülnek);

TANKÖNYV- ÉS TANESZKÖZ TÁMOGATÁS - Gyermekenként 2.400 Ft-nak megfelelő dinár összegű tankönyv- és taneszköz támogatásban részesülhet a saját háztartásában kiskorú gyermek(ek)et nevelő szülő, amennyiben a kiskorú gyermek

Szerbiában alap- vagy középfokú oktatási intézménybe jár és magyar nyelven tanul (anyanyelvápoló oktatásban résztvevők pályázatai iskolánkénti egyéni elbírálásban részesülnek);

További információért keresse fel irodánkat!
Minden munkanapon 07.30-14.30 között, várjuk az érdeklődőket, földműveseinket és gazdálkodóinkat.

A Prowag csapata
Pályázatfigyelés, Tanácsadás,
Pályázatírás, Üzleti tervek készítése
telefon: 024/731-424
e-mail: prowag@gmail.com

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

A VALÁSOS EMBEREK AGYMŰKÖDÉSÉRŐL

Amerikai kutató orvosok komoly tudományos munkával kutatták, hogyan működik az agy a vallásos embereknél. Közismert világvallások, mint a zsidó, kereszténység, iszlám vagy a buddhizmus követői, jellemző rájuk az önzetlenség, spirituális élmények átélése a transzcendencia, mely egyetemes egységet jelent és az egyén kicsiségének élményét jelenti.

Hogy ezt az állapotot hogyan lehet elérni? Nagyon egyszerűen imádkozással és meditációval. Minden spirituális élmény az agyból indul ki.

Azok az emberek, akik pozitív hittel rendelkeznek, vagyis hiszik és vallják, hogy Isten létezik, vagy egy felsőbb hatalom, aki szereti őket, pszichológiailag egészségesebbek, állapították meg a kutatók, mivel rendszeresen átélnek önzetlen spirituális élményeket. A kutatás eredménye nem csökkenti a vallás és hit jelentőségét, hangsúlyozzák a kutatók, annak ellenére, hogy a spirituális élmények agyi folyamatok következménye. A legújabb adatok azt bizonyítják, hogy a vallásos embereknél csökken az agyi aktivitás a jobb fali lebeny területén. Ugyan ilyen eredményt kaptak az önzetlenség talaján gyökerező spirituális élményeket átélő személyeknél is. És fordított esetekben is hasonló eredményt találtak, ugyanis azok az egyének kik agykárosodást szenvedtek, a jobb fali lebeny környékén, jóval magasabb fokú spirituális élményekről számoltak be.

A fontos végkövetkeztetés, hogy az emberek számtalan módon élnek át Istent, illetve a földöntúli hatalom létezését, mégis ez a kapcsolat hasonló folyamatokat mutat az agy működésében.

Dr.med. Krisztián Géza
adjunktus

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

Birkózás

Február 28.-án Magyarokánisán az idei évnyitó versenyén versenyzőink a következő eredményeket érték el:

Fehér Alen aranyérem,
Fehér Áron ezüstérem.
Ritec Dávid ezüstérem.
Török Tamás bronzérem
Garai Balázs bronzérem
Gellányi Arnold bronzérem
Fullajter István bronzérem

Jó indítás a március 28.-i Feketics Kupa elé, ahol hisszük, hogy a közönség lelkes támogatásával, újból megmutatjuk, hogy milyen fából faragták kis versenyzőinket.

Teke

A vajdasági tekezők újból kezdték a bábuk döntését. Sajnos még csapatban nem győztek, de már az is reménykeltő, hogy várják a hazai pálya építésének kezdetét.

Sakk

Ki gondolta volna, hogy Bácsfeketehegyen mesterjelölt is van a sakkbán. Van, méghozzá, Pacal Mihály személyében, aki cca. 2250 Élő pontot mondhat magának.

Ő nyerte meg a zentai gyorslépéses (Cuger) versenyt, 11 fordulóban 36 versenyző közül, 8,5 pontot ért el svájci rendszerben.

Mivel községünkben nincs sakk klub, így Magyarországon Röske, itthon pedig Topolya színeiben lép fel csapatbajnokságokon.

További sok sikert kívánunk.

Labdarúgás

A lehangoló tavalyi hírek után, a csapat saját nevelésű fiatal játékosokkal szeretne bent maradni a mostani ligában. Az új edző CRNOJEVIĆ ĐURO vezetése alatt január közepén megkezdődtek a fizikai előkészületek, főleg 17-18 éves fiúkkal.

A barátságos mérkőzéseken felemás eredményeket értek el, de a hozzáállásukban már nincs kivétel.

szerk.

KERTI TÖRPE

KORALLVIRÁG (KALANCHOE BLOSSFELDIA)

A virágzó szobanövények listáján az első között szerepel. Előnyös tulajdonsága, hogy hamar alkalmazkodik a környezetéhez. Mégél 10 fokon, de akár 25-ön is, nem igényes a napsütésre sem. Szereti a közvetlen napfényt, de eléldgeél sötét északi fekvésű szobában is. Évente több millió példányt adnak el belőle. Madagaszkár szigetén honos növény. Hazájában 30 cm magas félcserjeként nő. Több mint 200 fajtáját fedeztek fel. A virágos korallvirágok mellett vannak levéldísznövény fajták is. Virágai pirosak, narancssárgák, vagy rózsaszínek. Fényes, bőrnemű levelei zöldek,

húsosak, enyhén fogazottak. A virágok magasan a levélzet felé emelkednek. Kevesen tudják, hogy virága vázában is mutatós, tartós vágott virág. Vízben is gyökerezethető. A virág magától télen fejlődik, de fénykezeléssel bármikor kivirágoztatható. Ilyenkor a kifejlett hajtásokat 4-5 héten keresztül takarni kell, és naponta mindössze 8 órányi fényt kaphatnak. Fényelvonással elérhetjük, hogy karácsony környékén is virágozzon. Rövidnappalos növény, ezért virágoztatásának feltétele a napi 14 órás sötétség 6-8 héten át. Márciustól-augusztusig virágzik, ebben az

időszakban 2 hetente tápoldatozzuk. A virágtalanokat pedig kaktusztáppal gondozzuk. A növényt tavasszal vagy nyáron célszerű átültetni laza, levegős, jó vízáteresztő földbe és nagyobb cserépbe. Ha szaporítani szeretnénk, válasszunk le hajtás-dugványokat, néhány

napi szárítsuk őket, majd dugjuk nyirkos homokba. Egy hónap alatt gyökeres növényt kapunk. Vízigénye kicsi, mivel szukkulens növény ezért egész évben mérsékelten öntözzük. Két locsolás között várjuk, amíg a földje egy kicsit megszárad. Ha lehet, lágy vízzel öntözzük. Jól bírja a száraz levegőt, nem szükséges a levelek permetezése. Ha hideg helyen tartjuk, akkor levelei lehullnak. A túlzott öntözéstől a levelek rothadásnak indulnak. Vízhány esetén viszont levelei elhervadnak, a növény elgyengül. A pajzstetvek és a levéltetvek károsíthatják. Tipp: ha azt szeretnénk, hogy a korallvirágunk bokrosabb legyen vissza kell metszeni. Elnyílás után csípjük le az elnyílt virágokat, a virágkocsánnyal együtt. Locsolni nem kell túlságosan, mert a leveleiben sok vizet raktároz. Ha újra virágzásra akarjuk készíteni 6-8 héten keresztül napi 14 órás sötétséget kell számára

biztosítani. Kevés fény, még a tv fénye is megzavarhatja a virágképződést.

Zečević Tatjana

LÉLEK SZÁRNYÁN

HIT ÉS VALLÁSOSSÁG

Most amikor az egyházi kalendárium szerint beléptünk a böjti időszakba, különösen fontosnak tartom, hogy kissé részletesebben is foglalkozzunk a címben megfogalmazott két kifejezés jelentésével. A címben szereplő két fogalom szinte állandó jelleggel jelen van a keresztyén hívő ember mindennapi szóhasználatában. A közhasználatban a két fogalom rokon értelmű kifejezésnek tűnik, a valóságban azonban egyáltalán nem az. Alapvető különbségek vannak vallásos és hívő között. Ha azt mondják, hogy valaki „hívőnek áll”, az alatt többnyire azt értik, hogy valamilyen neoprotestáns közösség tagjává lesz, a köznapi nyelv az adventistát meg a pünkösdistát tartja „hívőnek”. Ez a megállapítás csak a mindennapi beszéd szintjén van jelen, azonban szükségesnek tartjuk nyomatékosan kihangsúlyozni, hogy egyáltalán nem ebben áll vallásos és a hívő ember közti különbség.

A vallásos ember a maga képére formálja istenét. Ebben az értelemben mintha igaza lenne a marxista ideológiának. A hívő ember viszont tudja, hogy Isten formálta őt a maga képére és hasonlatosságára. Azzal is tisztában van a hívő ember, hogy ez mekkora felelősséget ró rá. A vallásos ember viszont a maga szolgálatába próbálja fogni istenét. A vallástörténet beszél az ún. teurgikus kultuszról, ennek célja ráhatni az istenségre, kedveskedni neki, áldozatot bemutatni, olyan tőkét kovácsolni, amelynek kamatjából biztonságosan élhet a vallásos ember. Mivel ezt a képet a vallástörténetből kölcsönöztük, így szándékosan írtuk az isten, istenség szavakat kisbetűvel. Az említett vallásban, kultuszban

nem az élő Istent tisztelik. Számtalan maradványa létezik az ún. teurgikus pogányságnak mai keresztyéniségünkben is. Pl. böjtöt fogadok valamilyen célnak az elérésre. Ez a helytelen böjt gyakorlata.

A vallásos ember istenétől elvárja, hogy az ő akarata szerint cselekedjék. A hívő ellenben aláveti magát Isten törvényének. A vallásos kultuszokban, ha az ember megadja az istenségnek azt, ami őt megilleti, az ember is megkapja azt, amire szüksége van. Ilyenkor egyértelműen az ember a kezdeményező. Az élő Istenbe vetett hit egészen más. Ezért is mondjuk valójában, hogy a hívő nem vallásos, a vallásos nem hívő. Talán egy közismert bibliai történettel még közérthetőbbé tehetjük a már leírtakat. A Bábel tornya építőinek történetét valamennyien ismerjük. Mi is történik ott? A vallásos ember maga akar a mennybe jutni. Ennek eredménye pedig, csakis kudarc lehet. A földről nem vezet út a mennybe. A hívő ember végtelen hálát érez az egyetlen élő Isten iránt, mert talált módot arra, hogy a menny jöjjön közel hozzánk. Erről szól a karácsony. Mi nem tudunk volna eljutni hozzá, Ő jött el mihozzánk.

A vallásosság mindig ún. szertartási követelményeket állít az ember elé. Pl. azt, hogy járjunk szorgalmasan a templomba, böjtöljünk, mondjunk el ennyi és ennyi imát, induljunk el zárandokútra, és még sorolhatnánk. Nekünk ezekben a kérdésekben az egyedüli mérce, Isten kijelentése, a Szentírás tanítása. Jézus senkinek nem tanácsol ilyesmit. Ő nem mondja: járjatok minél többet a zsinagógába, adjatok tizedet mindenből.

Egyet viszont kimond, és ez a legfontosabb: Higyetek Istenben, higgyetek énbennem. Ennyi elegendő. Egyáltalán nem arról van szó tehát, hogy nem fontos a templomba járás. Nagyon is szükséges a gyülekezeti közösségben való részvétel. Azonban ez csak egy töredéke a helyes keresztyén életnek. Gyakran esünk abba a hibába, hogy megállunk ennél az egy dolognál. Az is előfordul többször, hogy ez által próbáljuk „megítélni” embertársainkat. Nem formáságokhoz kell tehát kötnünk a keresztyén élet helyes gyakorlatát.

Végezetül, pedig szóljunk egy-két gondolat erejéig a böjt helyes gyakorlatáról is. A böjtről szóló protestáns tanítás szorosan kapcsolódik az eddig tárgyalt vallásosság és hit kérdéséhez. A keresztyén élet és vallás nem formáknak és szabályoknak, szertartásoknak a tiszteletében nyilvánul meg. Ugyanígy állunk a böjt kérdésével is. A böjt gyakorlása nem a különböző ételekben való válogatás, illetve az azoktól való tartózkodásban nyilvánul meg bizonyos napokon és időszakokban. Jézus nem ad szabályt arra nézve, hogy miképpen kell a keresztyén embernek böjtölnie, hanem nagyon világosan rámutat arra, hogy a keresztyénvallás, nem külsőleges dolgoktól való tartózkodás, hanem a vele való belső életközösség. Jó lenne, ha minél többen fel tudnánk vállalni a Jézussal való belső életközösséget, hiszen Ő tegnap és ma és mindörökké ugyanaz.

Orosz Attila
ref. lelkipásztor

****MIT, MIVEL?***

"A FŰSZEREK BIRODALMÁBAN"

BÖJTI ÉTELEK

Már megint olyan dologról lesz szó, ami kis közösségünket nem érint, mivel a reformátusok nem böjtölnek, eltérően a többi történelmi keresztényektől, tudjuk, hogy a mérsékletesség vezérli hitüket és tetteiket az életük folyamán, de meg kell ismernünk szomszédjaink kultúrájának e szegmentjét is.

A történelem folyamán, amikor még a jobbágyoknak a földesúr „határozta” meg, hogy mennyit fogyaszthatnak, vagyis, mennyit nem kell beszállgatniuk, a papok, akik természetesen, az uralkodó osztály kiszolgálói voltak, a neves egyházi ünnepek előtt, Istennek tetsző megtisztulásokat, szigorú böjtöt, önmegtartóztatást írtak elő.

Ma már csak a karácsonyi és a húsvéti böjtök maradtak fenn, a szerdai és pénteki húsmentes napokkal, de már nem olyan szigorú, mint inkább jelképes, a betartásuk. Térségünkben a vallásosság egy reneszánszt él át, így megismerkedhetnénk egypár böjti szokással, étellel. Tudjuk, hogy a böjt megtisztulás, de egészségvédelmi szerepe is van, mivel a nehéz téli és ünnepi ételek után a böjtös ételekkel megtisztul a szervezetünk a mérgező anyagoktól, koleszterin-től... Ez tulajdonképpen egy diéta, de ne merüljünk bele ilyen mélyen.

A böjt alatt többnyire nem fogyaszthatnak sertésszármazékokat, nem használhatnak zsírt, a szigorúbb esetekben állati eredetű fehérjét sem. Kivétel a hal és a tenger „gyümölcsei”. Az ételeket, többnyire olajon készítik, az oroszoknál pedig vajon.

A böjt alatt nem csak az ételek mások, de a fogyasztásuk is mérsékletes.

A fogyasztható ételek közül megemlíthetjük a gyuvetsot, üres, spenótos, póréhagymás burekot, pitét, a rizsszel töltött szármát, amibe póréhagymát, mazsolát, cellert és még másat tesznek, de higgyék el, nem rossz. A burgonya is szerepel, mindenféle módon, de böjtösen, a többi zöldségek, gyümölcs, köztük az aszaltfüge, szilva alma, barack a datolya,

mivel, hogy Krisztus Urunk is ezt fogyasztotta negyvennapos barangolásakor a pusztában. A hal a leginkább fogyasztott étel, főleg rizsszel és póréhagymával, de lehet szárított és füstölt változatban is. Ami érdekesség a pravoszlávoknál a mérsékelt vörösborfogyasztás a böjt alatt megengedett. A desszertek, főleg dióból készülnek, az egyik legfinomabb pedig, ami minden „szlava” elengedhetetlen tényezője a főtt búza, ami a következő módon készül:

1/2kg erre a célra termesztett búzát (belica), este beáztatunk, a vizet, másnap leöntjük róla, majd melegvizet adunk hozzá, majd 15 percig főzzük. A forró edényt levesszük a tűzről, majd melegen bebugyolálva estig tároljuk, utána készre főzzük. Leszűrjük, és vászonruhán megszárazítjuk, majd ledaráljuk (húsdarálón). Hozzáadunk 1/2 kg cukrot, vaníliás cukrot majd reszelünk rá ízlés szerint szerecsendiót. Jól bedagasztjuk, formáljuk, és nagy tányérra, vagy tálcára helyezzük, gazdagon beszórjuk őrölt dióval. Díszíthetjük diódarabokkal. Ma már a diót kuktában is főzhetjük.

Jó étvágyat!

Szerk.

AZ ÖNÖK RECEPTJEI

TEPERTŐS POGÁCSA (GYÚROTT)

Hozzávalók: Fél kg liszt,
25 dkg tepertő ledarálva,
2.1/2 dkg élesztő,
2 dl tejföl,
2 tojás sárgája,
2 kis kanál só,
1 kis kanál bors
1/2 dl tej.

Elkészítés: Langyos tejbe elkeverjük az élesztőt egy kis cukorral, majd lisztet szórunk a tetejére. Ha megkelt, az összes hozzávalóból masszát készítünk. Kelesztőtálba egy órát kelesztjük. Kelesztés után másfél újnyira elnyújtjuk, és közepes pogácsaszaggatóval kiszúrjuk. Miután kiszúrtuk mindjárt bekenjük a megmaradt fehérjével, és fél órát kelni hagyjuk. Miután kelt a tepsibe még egyszer megkenjük, mert ekkor lesz szép piros. 250 fokon pirosra sütjük.

Finom resz pogácsákat kapunk.

A pogácsákat mindig nagy tűzön sütjük, mert különben kiszáradnak.

TÚRÓS POGÁCSA

Hozzávalók: Fél kg száraz túró
átörve,
50 dkg liszt, lehetőleg grizes,
4 kiskanál só,
25 dkg zsír, vagy 35dkg margarin.

Elkészítés: Az anyagokat összekeverjük, majd két óra hosszát hűtőszekrénybe tesszük. Másfél újnyira kinyújtjuk. Apró zsúrpogácsákat szaggatunk belőle. Tojással kétszer megkenjük. 250fokon pirosra sütjük. Ha zsírral van csinálva akkor egy kávékanál sütőpor is kell bele. Ha viszont margarinnal, akkor semmit nem fontos bele tenni.

Beküldte: Fehér Erzsébet

**Továbbra is várjuk receptjeiket a:
feketicsifecske@gmail.com címre**

ISKOLAI OSZTÁLYKIRÁNDULÁS II. rész

Az volt az érzésem, beléjük fogok ütközni és a pillanat töredéke alatt, fékeztem. Megfordultam felfelé és a vizet taposva, kapálództam felfelé. Kerestem, hol a felszínt, hol a levegő, mert már nagyon hiányzott! Örökkévalóságnak tűnt, amíg felértem a vízszintre, mohón kapkodtam levegő után. Ezután néztem fel a sziklákra. Láttam, a többiek elismerőleg integettek, szép volt az ugrás. Szép volt, vagy nem, abban, pillanattal tudtam ez volt az első, de az utolsó ugrásom is ilyen magasból!

Voltunk a tengerészeti intézetben is és emlékszem az aqáriumokra. A bennük szebbnél szebb tengeri állatokra: medúzákra, kagylókra, különböző színű és nagyságú halakra de a cápákra legjobban.

Szplitből Szlovénia felé vitt az utunk: Bléd, Ljubljana. Blédben már előrevetette árnyékát a balszerencsém, (vagy butaságomnak köszönhetem azt, ami ott történt).

Gyönyörű idő volt, amikor a blédi tó partjára értünk, mozdulatlan volt a víz, szinte olajosan csillogott, kék és zöld színek minden árnyalatát vetítette a tó felszíne. Miután a kabinokban levetkőztünk, lementünk a tó partjára. Engem ismét lenyűgözött a tó mozdulatlan felszíne. Beleléptünk a vízbe, nagyon friss volt, szinte hideg, természetesen annak tűnt a meleg tengervíz után, de ezt is meg kellett „kóstolni!” Borzongva ereszkedtünk a szép homokos strandról a vízbe, rögtön éreztük ez nem lubickolásra való víz! Fürgén rávetettük magunkat vízre és szapora karcapásokkal úsztunk, azaz, úsztunk volna! Ugyanis tengerben az úszás a sós vízben, sokkal könnyebb volt, mint itt az édes vízi tóban. Vassúlyként húzott le bennünket a tó. Gyorsan kikapálództunk partra és borzasztóan jól esett a perzselő napocska szárító melege a hidegtől kipirult bőrünknek. Kajakot, csónakot lehetett bérelni, ezeken juthattunk be a tó közepén ékeskedő szigetre.

Járatosabb barátaink ígérték, érdemes lesz bevezetni szigetre. Nosza, lett is társam, és mint egykori „Dunai szakértő”, néhány szóval, tanáccsal „kiképeztem” társamat, hogyan kell viselkedni a kajakban, ami úgy billegett, mint egy bicikli. A tavon szétszóródva eveztünk a szigetekcske felé. Nagy kacagásoktól, végtelen jókedvűnkől visszhangzott a tó. Magunk voltunk, hangosak voltunk. Kikötöttünk a szigeten, ahol egy pici rokonszenves templomocskát találtunk. Ide kívánczik a Bács Gyula által írt, Jugoszlávia c. útikönyvből vett idézet (bedekker): „... a kegytemplom modern időkben is hatá-

sos romantikáját az a hiedelem adja, hogy aki a templom csilingelő harangocskáját háromszor (vigyázat, háromszor!) megszólaltatja, annak kívánsága teljesül. Ki mulasztaná el, hogy a mennyezetről lecsüngő harangkötelet – akár némi borralaló árán is, háromszor meg ne rántsa, 1465. óta vajon hányadikként!”

Mi is felkapaszkodtunk a 99 márvány lépcsőn és csilingeltünk. Már nem emlékszem mi volt kívánságom, biztos valamilyen jelentéktelenség. Kár, mert már fejem fölött csüngött a Demokles-i kard: a szerb nyelv pótvizsgájának sikeressége, erre kellett volna összpontosítani, ez lett volna a fontosabb!

Lassan ballagtunk vissza a csónakjainkhoz, meleg volt és mire part közelébe értem, szinte kínálkozott a tó hús vize: - Ugorj belém! Kristálytisza vízében a fenék köveze, kavicsok elérhetőnek látszottak, és ahol csónakomat kikötöttem, az evezőmmel nem értem el a tó fenekét. Feltételeztem, a lépcsők lábánál is elég mély víz van, elegendő egy „beugrásra”. A márványlépcsők korlátjáról indítottam „csukafejeseimet”, és még igyekeztem laposra is szabni, ne merüljek mélyre! Talán ez volt szerencsém, és nem lett komolyabb következménye a fejesemnek, mert ott, ahol beugrottam, nem volt mélyebb a víz harminc-negyven centiméternél! Gyorsan feneket fogtam és a tó aljköveze végig „gyalulta” mellkasomat, combjaim elejét és egy kicsit az államat is. Elakadó lélegzettel pattantam lábra az alig térdig érő vízben, ami pillanatok alatt piros lett körülöttem a véremtől. Gyöngyözött a vér mindenütt, a lehorzolt testrészeimen. A társam rémült tekintetéből következtettem, nem lehettem

valamilyen épületes látvány, úgy véresen! Gyorsan betuszkoltak társaim a legközelebbi csónakba és hajts, a part felé! Szinte száguldott az egész regatta, egymást tolvá, lökve, tasztítva éreztünk partra és valaki az enyéim közül már rohant is vöröskeresztes kabin felé. Mi is arra igyekeztünk és a kíséző tekintetekből, ismét következtettem, milyen szörnyű látvány lehettem, csöpögő csupa véresen, mert aki rám nézett iszonyattal fordult el! Még ma sem, ennyi év távlatából sem vállalom, hogy rosszul éreztem volna magamat. Igaz, véres voltam, de nem dőlt belőlem a vér, Már meg is alvadt, mire az elsősegély helyhez értünk. Egy fehér köpenyes valaki rám pillantott, sarkon fordult, majd megjelent előttem egy vatta csomaggal és valamit szolt szlovén nyelven a körülöttem állókhoz, amit én nem értettem. A szláv nyelven elhangzó utasítást bezzeg, a cimboráim megértették és egy pillanat alatt, lefogtak, mozdulni sem tudtam. A fehér köpenyes meg elkezdte simogatni, nyomkodni mellemet vattacsomóval, ami JAJ! Jódinktúrával volt átitatva. Az első pillanatban nem is értettem mi történik velem, lepillantottam a mellemre, amiről most már barnás lé csordogált. És akkor belém hasított a fájdalom: csipett, égett, lobogó tűz volt, mindenütt, ahol csak hozzám ért a jódos vatta. És jött a megváltás: elszibbadtam és már nem fájt semmi, elájultam! Ez volt legjobb!

Nem tudom meddig voltam eszméletlen, de mire észhez tértem, valamilyen hűsítő kenőccsel voltam leápolva-bekenve és már fehérlett rajtam a kötés. Befászlították az egész mellemet. A combom le volt ragtapasszal fedve. Izzadságtól gyöngyöző testtel feküdtem a homokos strandon. A fehér köpenyes utasítására, hűvösbe vittek, üdítőt kaptam. Jóízűen ittam és nem értettem, mi ez nagy nyüzsgés-forgás körülöttem, ki mit kérdez, mit akarnak velem? Még nem voltam „tiszta”! De mivel várt ránk a további utazási terv, nem sok idő múlva az aggódó cimboráim segítségével felöltöztem és elhagytuk Bléd gyönyörű és emlékezetes tavát.

Jó néhány év múlva, feleségemmel ismét becsónakáztunk a szigetre. Út közben, még eveztem, elmeséltem az egykori „véres” eseményt és miután kikötöttünk, fellépkedtünk a 99 márványlépcsőn a templomocskához. Meghúztuk a harangkötelet háromszor, de akkor már valamilyen okos kívánsággal, mert íme, itt vagyok, rovom e sorokat, emlékezve az egykori „viselt” dolgainra.

Molnár Károly

X IRODALOM KULTÚRA SZÍNHÁZ

Mozizzunk márciusban! Újra magyar filmnapok Vajdaságban! Kishegyesen március 6-7-ig, Topolyán március 5-8-ig! A következő filmeket vetítik:

Valami Amerika 2: Tamás, Ákos és András padlót fognak. Tamás álmainak filmje, a Bűnös város megbukik, a lottónyeremény elszállt, így a fiúknak újra össze kell fogniuk, ha talpra akarnak állni. Váratlanul Alex nyomára bukkannak, és megpróbálják visszaszerezni tőle a hatvanmillió forintot, amit korábban kicsalt tőlük. Alexet azonban nem olyan könnyű elkapni, addig kavarja a dolgokat, amíg ráveszi Tamásékát, hogy a pénzért cserébe, állítsanak színpadra egy darabot. A fiúknak azonban nem csak a színház világában kell helytállniuk, a szerelmi életükben is akad megoldandó probléma bőven. A jól ismert szereplők mellett, felbukkan még egy ideges maffiózó, annak zabolátlan lánya, két művészlelkű verőember, és egy erotikától túlfűtött koreográfusnő, hogy tovább nehezítsék a három testvér amúgy sem könnyű helyzetét...

Fővenyóra: A film cselekményének középpontjában a második világháború forgatagában eltűnt apjának emlékét és saját gyökereit kutató fiatal író, Andreas Sam áll. A múlt labirintusában bolyongva azonban a válaszok helyett csak újabbnál újabb kérdésekkel találja magát szemben. Így válik ez az önmagából kiinduló és önmagához visszatérő múltbéli utazás a különböző civilizációk és vallások közepette élő kelet-közép-európai, gyakran kisebbségi léthelyzetbe kényszerített ember életérzésének, kétegyének, tanácsalanságának, hontalanságérzésének és állandó hazavágyásának, valakihez és valahova tartozni akarásának katalógusává. A vizuális eszközökkel újrafogalmazott Kiš-mű az újraeledő nacionalizmusok paranóiajával és az ideológiai elvakultság következményeivel szembesíti a nézőt.

9 és 1/2 randi: Debreceni Dávid, az egykori író ma a média fenegyereke, a bulvárlapok sztárja. Világéletében körülrajongták a nők, minden vágyát teljesítik. Talán ez az oka, hogy képtelen elkötelezni magát. Ám egyik nap minden megváltozik: a gazdag menyasszonya elhagyja, a luxusautóját összetörik, és a kiadója beperli. Dávidnak sürgősen pénzre van szüksége. A kiadó vezetője ultimátum elé állítja: megkapja a pénzt, ha ír egy könyvet tíz nap alatt arról, miért van annyi magányos fiatal nő Budapesten? Tíz nap, tíz randi, tíz nő, és Dávid biztosnak hitt világa a feje tetejére áll.

Mázli: Ógyarmat egy szegény zsákfalu az osztrák magyar határon. Egy napon azonban rájuk mosolyog a szerencse. Felfedezik, hogy a temetőjük alatt húzódik egy olajvezeték.

Gyorsan jött ötlettől vezérelve megfúrják és közösen elkezdik árujni a gázolajat, temetésnek álcázva az árusítást. Dől a pénz! Mindenki boldog és elégedett. Egészen addig, amíg mindenki el nem kezdi a saját zsebére árujni az olajat, egymás árai alá ígérve. A baj pedig nem jár egyedül. Megjelenik a faluban az olajtársaság embere, hogy elsimítsa az ügyet, de a falu elkergeti az válságmanagert, egyenesen a rendőrség karjába. A falusiak elszántak és nem hajlandók lemondani az olajról. Ellenállnak a karhatalomnak egy remeknek tűnő tervvel. Csakhogy a remeknek tűnő tervek nem szoktak jól elsülni.

Delta: Egy hallgatag fiatalember visszatér a Duna-delta világtól elzárt, vad vidékére. Ez a hely a vízi utak, apró szigetek és a nádas labirintusa, melynek lakói teljesen elszigetelődtek a külvilágtól. Az ifjú, aki gyermekkorra óta nem járt itt, megismerkedik addig soha nem látott hűgával. A lány törekény, félénk és eltökélt. Úgy dönt, testvéréhez költözik annak vízparti kunyhójába. Együtt kezdenek el építeni egy lábakon álló házat távol mindentől és mindenkitől, a tó közepére. Egy napon meghívják a falubelieket egy közös lakomára, ám nyilvánvalóvá válik, hogy a földhözragadt helyiek nem fogadják el "természetellenes" kapcsolatukat.

Tréfa: 1912-ben járunk. Egy kisvárosi, papok vezette felekezeti iskolában a hagyományok szellemében kezdődik a tanév. A gyerekeken ezen az őszön valami különös vadság vesz erőt, egymás után eszelik ki a bolondnál bolondabb tréfákat. A fiatal Weigl atya - a kollegiumba érkező új tornatanár - megütközik azon a liberális gondolkodásmódon, ahogy a tanárok többsége viszonyul a kamaszok szertelenségéhez. Zoltán atya, a hetedikese osztályfőnöke is egyre kevésbé tud a körülötte zajló eseményekre figyelni. Öccsét, akit egy bokszeccsen megsüketítettek, néhány hónapja rábeszélte egy bostoni műtetre. A testvére a jéghegynek ütköző Titanicon utazott

az orvoshoz, de a hivatalos lista - megmenekültekről, halottakról - egyre késik...

Nyomozó: Malkáv Tibor nincs jóban az élőkkel, jobbára nincsenek kapcsolatai. Egyetlen élő hozzátartozója a haldokló anyja. A műtetre nincs pénz. Elvállalja, hogy megöl egy vadidegent anyja megmentéséért, végez Szirmai Ferencel. A pénzt megkapja, úgy tűnik, minden rendbe jön. De másnap Tibor levelet kap Szirmai Ferencetől. Kiderül, hogy nagyon is közük volt egymáshoz. Tibor bajban van. Ki kell derítenie, ki bérelte fel és miért, ha el akarja kerülni a felelősségre vonást. Malkáv Tibor boncmester. Malkáv Tibor egy halott nyomába ered, hogy váratlan dolgokat tudjon meg saját magáról.

Jegyárak Topolyán a moziban diák: 50 din., felnőtt: 100 din; Kishegyesen a Községházán 50 din.

Március 20-án kerül megszervezésre a XII. Podolszki József Irodalmi Emléknep. Az emléknep programja:

16.00 Podolszki József sírjának koszorúzása a bácsfeketehegyi temetőben (találkozó a temető bejáratánál)

16.30 Vendégvárás a bácsfeketehegyi Kultúrotthonba

17.00 Képkiallítás és könyvbemutató a Kultúrotthon emeleti termeiben

18.00 Esti műsor a bácsfeketehegyi színházteremben: Szeretném, ha szeretnének című Ady-est. A budapesti Kaleidoszkóp Versfesztiválon az előadás különdíjat nyert és ezüst minősítést kapott. Rendezte: Krekity Olga, segédrendező: Lódi Andrea. Szereplők: Domány Zoltán, Farkas Hajnalka, Hajvert Ákos, Nagyballi Tamara, Nešić Máté és Simonyi Lili. Végül sor kerül a publicisztikai pályázat eredményhirdetésére.

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete március 21-én 10 órai kezdettel szervezi meg a „József Attila” Országos vers-, énekelt vers- és prózamondó verseny ill. a „Ratkó József” Országos vers-, énekelt vers- és prózamondó verseny vajdasági elődöntőit a bácsfeketehegyi Művelődési Otthonban.

Március 28-án rendezi meg a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete és a bácsfeketehegyi Feketics Művelődési Egyesület az édesanyák tiszteletére meghirdetett XIX. „ANYÁM FEKETE RÓZSA” Magyar Nyelvű Nemzetközi Vers- és Prózamondó Találkozó vajdasági elődöntőjét. A helyszín a Kultúrotthon, kezdés 10.00. Minden érdeklődőt szeretettel várnak!

Március 22. Kishegyesen Lajkó Félix-Rúza Magdi-koncert. Válogasson mindenki kedvére a programok közül, kellemes szórakozást kívánok mindenkinek!

Borka

TÁROGATÓ

Tárogató két különböző nádnyelves fúvós hangszer elnevezése. Eredetileg egy kettős nádnyelvvvel megszólaló kis oboaszerű hangszert, a töröksípot, majd a 19. század végétől egy új, egynyelvű nádsípval működő, kónikus furatú hangszert neveztek így. Az utóbbit megkülönböztetésül feltalálója neve után Schunda-tárogatónak is nevezik.

A töröksíp

A magyar forrásokban 1643-tól találkozhatunk a töröksíp nevével, valószínűleg többféle kettős nádsípval működő fúvós hangszer gyűjtőfogalma volt, sőt egyéb fafúvós hangszert, furulyát, harántfuvalót is érthettek alatta. Nádsípos hangszerek Ázsiából török és arab közvetítéssel jutottak Európába, az arab világban zurna (zamer), az európai középkorban schalmei (chalemie, shawm stb.) néven nevezték e hangszereket. A magyaroknál eredetileg katonai jelzőhangszer, illetve a hadizene hangszere volt, de már a török korban is használták tánc kíséretére, főképp Erdélyben.

A Rákóczi-szabadságharc idején a kuruc világ jelképévé vált, és ettől az időtől kezdték tárogatónak nevezni. A későbbiekben ez az új elnevezés fokozatosan kiszorította a régit. Népszerűségét a szabadságharc bukása után is sokáig megőrizte mint a szabadtéri, alkalmi zene, tánczene hangszere, de a 19. század közepén már csak mint pásztorhangszert ismerték. A tárogató ebben az időben kettős nádnyelvvvel működő, gyümölcs- vagy jávorfából készült, kónikus furatú, kilyuggatott fa- vagy fémtölcsérben végződő testű hangszer volt, 6 – 8 billen-

tyű nélküli hanglyukkal, egy hüvelyklyukkal. Népi változatai gyakran klarinét-rendszerű egynyelvű nád- vagy tollsípval voltak ellátva, kónikus, tölcseres testük lopótök szárából készült.

A Schunda-tárogató

A 19. század második felében a magyar nemzeti romantika korszelleme felvetette a kuruckori hangszer „modernizálásának” gondolatát. Több próbálkozás is történt a tárogatónak a kor zenei követelményeihez való igazítására, de átütő siker nélkül. 1894 és 1896 között Schunda Vencel József budapesti hangszerkészítő – aki egyszer sem a modern cimbalom megalkotója is – ezen a néven egy új hangszert konstruált. Egy bő menzúrájú, kónikus fatestet klarinét-fúvókával, egyszerű billentyűzettel látott el. Egy új, a szoprán-szaxofonhoz hasonló

felépítésű hangszer jött így létre, elődjétől csak kónikus furatát és lyuggatott tölcserét örökölte. A hangszer kifejlesztésében fontos szerepe volt Káldy Gyula zeneszerzőnek, zenei írónak is, aki az első tárogató-iskolát is írta (Káldy Gyula: Elméleti és gyakorlati tárogató iskola, 1901).

Schundát több magyar hangszerkészítő is követte a tárogatók gyártásában, fejlesztésében, közülük a legismertebb Stowasser János, akinek hangszereit napjainkban is nagyra értékelik. Ezek billentyűzete bonyolultabb, furata kissé szűkebb. Stowasser összesen hétféle hangolásban készítette tárogatóit, de ezek közül a b hangolású lett a legnépszerűbb. A tárogató leggyakrabban európai gyümölcsfákból, buxusból (puszpángból), ritkábban paliszanderből készül, a bő menzúra miatt a faanyag kiválasztásában a súly komoly szerepet játszik. Billentyűzete a német klarinét és oboa ötvözte.

A komolyzenében a tárogató szerény pályát futott be, ennek csúcspontja az volt, amikor 1906-ban Bayreuth-ban Richard Wagner Trisztán és Izolda című operájának III. felvonásában a „Lustige Weise” dallamát játszották ezen a hangszeren. Kodály Zoltán nem túl hízelgően a csokoládéhoz hasonlította a hangszínét.

Magyarországon a második világháború után a tárogatónak, mint a magyar nacionalizmus jelképének tekintett hangszernek a használata háttérbe szorult, gyártása abbamaradt. Erdélyben, Románia más részein továbbra is népszerű maradt a népzeneben, a cigány- és klezmerzenei együttesekben. Romániában, Jugoszláviában ennek megfelelően továbbra is készültek tárogatók, de gyengébb minőségben. Napjainkban a népzeneben egyre inkább szaxofonnal helyettesítik.

Ókori hangszerek: aulosz

Régi zenei hangszerek: dulcián, görbekürt, kortholt, pommer, schalmei, szarruszofon

Egzotikus, népi hangszerek: zurna, duda
Mai hangszerek: angolkürt, fagott, klarinét, oboa, oboa d'amore, szaxofon, tárogató

Kaszás Éva
zenepedagógus

F E C S K E T O L L

TAVASZODIK

Üde, élénk, reggeli fények,
éles, nedves, lúdbőrös érzések,
hajnali érintés, mámorosan ébrednek.
Felkelt a világ, hahó emberek!

Megkezdett játék, folytatása szükséges,
újra meg újra előre lépkedek,
vissz az áramlat, hív a természet.
Felkelt a világ, hahó emberek!

Kopott ecsetem gyorsan festeget,
zöldet, pirosat, sárgát, fehéret,
oly édes, kedves, oly naiv, gyermeteg.
Felkelt a világ, hahó emberek!

Legyünk virágok, legyünk méhek,
tarka pillangók, millió levelek,
lűktsessen a tempó, itt a kikelet.
Ébren a világ, legyünk hát emberek!

Bácsi (Vajda) Sára

HAJNALODIK

Még úri trónjáról álmosan pislog a csend,
de éber őre rakoncátlan kukorékolásba
kezd.

A látóhatár vörös fénye mind nagyobbra
dagad,
az alig érezhető szellő kenyér illatot
áraszt.

A pirkadás már ettől, valahol jóllakott
s szomját csillapítani felszárítja az út
menti harmatot.

Ébred és nyújtózkodik a föld ezernyi
része
és a reggel az éjszakát már el is felejtette.

Bácsi (Vajda) Sára

ANYAKÖNYVI HÍREK

Cetković Cvjetko február 6, 50 évében

Vajda Mihály február 11, 45 évében

Jovanić Ilonka szül. Zséli február 15, 69 évében

Tauzović M. Milica rođ. Klač február 24, 80 évében

Id. Tarkó Bálint március 3, 86 évében

Kocić Željko i Slađana kisfiuk
Milan

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

A mohácsi – mintegy félezer – busóhad az idén is teljes erőbevetéssel, hangzavarral, kolompolással, dobolással, fegyverropogással, máglya – és koporsóégetéssel igyekezett – török had híján – a telet elűzni, hogy helyet biztosítson a kikeletnek, a megújulásnak, a szaporulatnak. Az ötnapos rendezvénysorozat keretében mindezek a szimbólumok, rituálék kifejezésre jutnak. A húsvéttól visszaszámlált hetedik vasárnap csúcsosodik ki a központi ünnepség, amelyre a város központjában, a Széchényi-téren kerül sor. Erre a rendezvényre több ezren, úgy belföldiek, mint külföldiek látogatnak el. Az idei 35-40.000 látogató között Vajdaságból is sokan érkeztek, sőt Feketicsről is

Képeink a telet és a télűző busókat mutatják be.

(Sz.B.)